

DAHEIM BETREUT



ÖQZ 24 – das neue Gütesiegel für Vermittlungsagenturen bringt noch mehr Qualität und bessere Orientierung! / **ÖQZ 24** – новият сертификат за качество на агенциите за подбор на персонал допринася за още по-добро качество и по-добра ориентация!

ÖQZ 24 - noul sigiliu al calității pentru agențiile de intermediere aduce o calitate și o orientare mai bună! / **ÖQZ 24** - nová pečať kvality pre sprostredkovateľské agentúry prináša ešte vyššiu kvalitu a lepšiu orientáciu!

*Zuhause ist's
am schönsten.*
www.daheimbetreut.at

Fachgruppenobfrauen / Fachgruppenobmänner

Председатели на професионалните групи / Председатели на професионалните групи
Președinte grupuri profesionale / Președintii grupuri profesionale
Vedúce/vedúci odborných sekcií



Burgenland
Fachgruppenobmann
Ing. Mag. Harald Zumpf



Kärnten
Fachgruppenobfrau
Irene Mitterbacher



Niederösterreich
Fachgruppenobmann
Robert Pozdena



Oberösterreich
Fachgruppenobfrau
Mag. Dr. Viktoria Tischler



Salzburg
Fachgruppenobmann
DI Günter Schwiefert



Steiermark
Fachgruppenobmann
Andreas Herz, MSc



Tirol
Fachgruppenobmann
Bernhard Moritz, MSc



Vorarlberg
Fachgruppenobfrau
KommR Susanne Rauch-Zehetner



Wien
Fachgruppenobmann
Mag. Harald Janisch



Label für Qualität



Über 63.000 selbstständige Personenbetreuerinnen und Personenbetreuer sind mit aktiver Gewerbeberechtigung in Österreich tätig. Sie alle zeigen bei der Betreuung von Menschen, die ihren Alltag nicht mehr auf sich allein bewältigen können und auf Unterstützung angewiesen sind, täglich und rund um die Uhr besonderes Engagement, Empathie und viel Herz. „Daheim betreut“ ist ihr Magazin, das Magazin der selbstständigen Personenbetreuerinnen und Personenbetreuer in Österreich – es ist Ihr Magazin.

In dieser Ausgabe stellen wir eine dieser über 63.000 vor. Hier wollen wir Ihnen aber auch Tipps für Ihre Tätigkeit geben, hier informieren wir Sie über neue Entwicklungen in Ihrem Berufsgebiet. In dieser Ausgabe geht es zum Beispiel um das neue, freiwillige Gütesiegel für Vermittlungsagenturen (ÖQZ 24). Mit seiner Hilfe können sich Agenturen ihr Bekenntnis zur Qualität in einem aufwendigen Zertifizierungsverfahren durch das ÖQZ-24-Label bestätigen lassen: eine gute Orientierungsmöglichkeit auch für Sie!



ETIKET ZA KACHESTVO

Pовече от 63 000 самостоятелно заети лица, полагащи грижи, работят в Австрия с активен професионален лиценз. Всички те проявяват специална ангажираност и съпричастност и се раздават много в грижите за хората, които не могат повече да се справят с ежедневието си самостоятелно и са зависими от чужда подкрепа ежедневно и денонощно. "Домашни грижи" е тяхното списание, списанието за самостоятелно

заетите лица, полагащи грижи в Австрия – това е вашето списание.

V този брой представяме един от тези над 63 000 души. Тук също искаме да ви дадем съвети за вашата работа, да ви информираме за нови разработки във вашата сфера на дейност. В това издание например става дума за новия доброволен сертификат за качество за агенциите за набиране на персонал (ÖQZ 24). С негова помощ агенциите могат да потвърдят своята ангажираност към качеството в сложен процес на сертифициране чрез ÖQZ-24: добра възможност за ориентиране за вас!



ETICHETĂ PENTRU CALITATE

Mai mult de 63.000 de asistenți personali care desfășoară activități independente lucrează în Austria cu autorizație de exercitare a meseriei activă. Toți aceștia dau dovadă de dedicare specială, empatie și pun mult suflet în îngrijirea persoanelor care nu se mai pot ocupa singure de viața lor de zi cu zi și care depind de sprijin zilnic, non-stop. „Îngrijit la domiciliu” este revista lor, revista asistenților personali care desfășoară activități independente în Austria - este revista dumneavoastră.

În această ediție, vă facem cunoștință cu una dintre aceste peste 63.000 de persoane. Însă, tot aici dorim să vă oferim sfaturi pentru activitatea dumneavoastră și să vă informăm cu privire la noile evoluții din domeniul dumneavoastră de activitate. De exemplu, în această ediție este prezentat noul sigiliu al calității voluntar pentru agențiile de intermediere (ÖQZ 24). Cu

ajutorul său, agențiile pot obține confirmarea privind angajamentul lor față de calitate într-o procedură de certificare elaborată, prin eticheta ÖQZ 24: de asemenea, o bună oportunitate de orientare pentru dumneavoastră!



OZNAČENIE KVALITY

V Rakúsku pôsobí viac než 63 000 samostatne zárobkovo činných opatrovateliek a opatrovateľov s aktívnym živnostenským oprávnením. Všetci denne a nepretržite preukazujú mimo-riadnu angažovanosť, empatiu a veľké srdce pri opatrovaní ľudí, ktorí už sami nedokážu zvládnuť svoj každodenný život a sú odkázaní na pomoc. „Daheim betreut“ je ich časopis, časopis pre nezávislých opatrovateľov a nezávislé opatrovateľky v Rakúsku – je to váš magazín.

V tomto vydaní predstavíme aj jednu z týchto viac než 63 000 osôb. Chceli by sme vám poskytnúť aj rady pre vašu činnosť a informovať vás o novom vývoji v oblasti vašej profesie. Toto vydanie sa napríklad venuje novej dobrovoľnej pečati kvality pre sprostredkovateľské agentúry (ÖQZ 24). Prostredníctvom nej si môžu agentúry dať potvrdiť svoje úsilie v oblasti kvality v rámci certifikačného konania pre pečať ÖQZ-24: Skvelá možnosť ako sa zorientovať pri výbere agentúry aj pre vás!

Mag. Dr. Viktoria Tischler

Fachgruppenobfrau
Председател на професионалните групи
Președinta grupului profesional
Predsedníčka odbornej skupiny

Wirtschaftskammerwahlen

2020

Wir geben bei den Wirtschaftskammerwahlen im kommenden Jahr unsere Stimme ab: damit unsere Interessen möglichst viel Gewicht bekommen!

„Weißt du schon, dass im kommenden Jahr 2020, aller Voraussicht nach Ende Februar, die Wirtschaftskammerwahlen stattfinden?“, will Daniela von ihrer Freundin Alena wissen, um gleich hinzu-
fügen: „Du solltest dein demokratisches Wahlrecht, dein Recht darauf, deine Stimme abzugeben, unbedingt wahrnehmen?“ Daniela ist mit kleinen Unterbrechungen seit mittlerweile sechs Jahren als selbstständige Personenbetreuerin in Österreich tätig, Alena

erst seit einem Jahr. Daniela hat ihre Stimme auch bei den letzten WKO-Wahlen 2015 schon abgegeben.

„Warum soll ich an den Wirtschaftskammerwahlen teilnehmen?“, will Alena ihrerseits wissen, „ich habe keine Ahnung, ob ich zu dieser Zeit überhaupt in Österreich bin. Und wozu überhaupt die Stimme abgeben, auf eine Stimme mehr oder weniger kommt es sowieso nicht an, oder?“

„Erstens: Dass du möglicherweise zu dieser Zeit gar nicht in Österreich bist, „erklärt Daniela ihrer Freundin gleich ganz energisch, „ist überhaupt kein Grund, an der Wahl nicht teilzunehmen. Du kannst nämlich die Möglichkeit der Briefwahl nutzen. Dazu fordert du ab Herbst bzw. Winter – der genaue Termin steht noch nicht fest – eine Wahlkarte an. Sobald du diese Wahlkarte bekommen hast, kannst du sie ausfüllen und per Post retournieren.

Du musst nicht auf den eigentlichen Wahltermin warten!“

„Und warum findest du es so wichtig, dass ich meine Stimme abgebe?“, will Alena nun von ihrer Freundin wissen.

„Weil“, antwortet ihr Daniela, „in der Wirtschaftskammer – kurz: WKO – und in unserer Fachgruppe in dem Bundesland, in dem wir tätig sind, sowie im österreichweiten Fachverband Personenberatung und Personenbetreuung unsere beruflichen Interessen vertreten werden. Und diese Interessenvertretung müssen wir durch unsere Stimmen stärken, damit unsere Interessen auch wirklich Gewicht bekommen und besser vertreten werden können. Zum Beispiel, wenn es darum geht, die rechtlichen Rahmenbedingungen unserer Tätigkeit zu gestalten. Da ist in den letzten Jahren viel Positives geschehen, aber es besteht auch immer wieder die Gefahr, dass Entscheidungen getroffen werden, die sich ungünstig für uns auswirken. Je höher die Wahlbeteiligung, desto stärker kann unsere Interessenvertretung auftreten.“

„Und wen soll ich wählen?“, will Alena noch wissen.

„Für welche der wahlwerbenden Gruppierungen du dich entscheidest“, lächelt Daniela, „bleibt ganz dir überlassen – das ist das Wesen der Demokratie. Wichtig ist nur, dass du an der Wahl teilnimmst und deine Stimme abgibst!“

Mehr Informationen zur Wirtschaftskammerwahl 2020 und zur Beantragung einer Wahlkarte ab Herbst auf www.wko.at und bei Ihrer Fachgruppe.



ИЗБОРИ ЗА ТЪРГОВСКА КАМАРА 2020

Ще гласуваме в изборите за Търговска камара през следващата година, така че интересите ни да получат възможно най-голяма тежест!

„Знаеш ли, че през следващата 2020 година, най-вероятно в края на

февруари, ще се проведат избори за търговска камара?“, пита Даниела своята приятелка Алена, добавяйки незабавно: „Не трябва ли непременно да упражниш демократичното си право на избор, правото си да гласуваш?“. Даниела работи като самостоятелно заето лице в Австрия в продължение на шест години, с малки прекъсвания, а Алена работи едва от една година. Даниела вече е дала гласа си при последните WKO избори през 2015 г.

„Защо да участвам в изборите за Търговска камара?“, иска от своя страна да знае Алена и продължава: „Нямам представа дали ще съм в Австрия по това време. И какъв е смисълът въобще да се гласува – един глас повече или по-малко не е важен, нали?“

„Първо: това, че може да не си в Австрия по това време“ – обяснява Даниела на своята приятелка доста енергично – „въобще не е причина да не участваш в гласуването. Можеш да използваш възможността за гласуване по пощата. За да направиш това, през есента или зимата – точната дата все още не е фиксирана – трябва да поискаш изборителна карта. След като получиш тази карта, можеш да я попълниш и да я върнеш по пощата. Не е нужно да чакаш действителната дата на изборите!“

„И защо мислиш, че е толкова важно да гласувам?“, Алена иска да знае сега от приятелката си.

„Защото“ – отговаря Даниела – „в Търговската камара, съкратено WKO, и в нашата специализирана група във федералната провинция, в която работим, както и в Австрийската професионална асоциация на специалистите по лични грижи, са представени нашите професионални интереси. И ние трябва да засилим това представителство чрез гласа си, така че интересите ни наистина да придобиват повече тежест и да бъдат по-добре представени, когато например става въпрос за оформяне на правната рамка на нашата дейност. През последните години имаше много положителни действия,

но винаги има риск, че ще бъдат взети решения, които ще ни повлияят неблагоприятно. Колкото по-голяма е изборителната активност, толкова по-силна може да бъде нашата защита.“

„И кого да избира?“, иска да знае Алена.

„Която от участващите в изборите групи искаш.“ – усмихва се Даниела; – „Това е личен избор, същността на демокрацията. Единственото важно нещо е да участваш в изборите и да гласуваш!“

Повече информация за изборите за Търговска камара 2020, както и заявлението за изборна карта, ще намерите от есента на адрес www.wko.at и при вашата специализирана група.



ALEGERILE PENTRU CAMERA DE COMERȚ DIN ANUL 2020

Vom vota în cadrul alegerilor pentru Camera de Comerț de anul viitor, astfel încât interesele noastre să câștige cât mai multă greutate posibil!

„Știi că la anul, în 2020, cel mai probabil la sfârșitul lunii februarie, vor avea loc alegerile pentru Camera de Comerț?“, vrea să afle Daniela de la prietena ei Alena, și adaugă imediat: „Trebuie să-ți exerciți neapărat dreptul democratic, dreptul tău de a vota!“ Daniela lucrează deja de șase ani ca asistentă personală care desfășoară activități independente în Austria, cu scurte întreruperi. Alena lucrează abia de un an. Daniela și-a exprimat votul și în cadrul ultimelor alegeri pentru Camera de Comerț Austriacă din 2015.

„De ce ar trebui să particip la alegerile pentru Camera de Comerț?“, vrea să știe Alena, „Nu am idee dacă mă voi afla în Austria atunci. Și, până la urmă, de ce aș vota? Un vot mai mult sau mai puțin oricum nu contează, nu-i așa?“

„În primul rând, faptul că s-ar putea să nu fii în Austria la acea dată“, explică



Daniela prietenei ei destul de energic, „nu este deloc un motiv să nu participi la vot. Poți utiliza opțiunea de vot prin corespondență. Pentru aceasta, trebuie să soliciți un buletin de vot din toamnă sau iarnă - data exactă nu este încă fixată. Odată ce ai primit acest buletin de vot, îl poți completa și returna prin poștă. Nu trebuie să așteptați data efectivă a alegerilor!”

„Și de ce crezi că e atât de important ca eu să votez?”, vrea să știe acum Alena de la prietena ei.

„Pentru că”, îi răspunde Daniela, „în Camera de Comerț - pe scurt: WKO - și în grupul nostru profesional din landul federal în care ne desfășurăm activitatea, precum și în asociația profesională „Consiliere persoane și îngrijire și asistență pentru persoane” din Austria sunt reprezentate interesele noastre profesionale. Și trebuie să consolidăm această reprezentare a intereselor prin voturile noastre, astfel încât interesele noastre să câștige cu adevărat greutate și să fie mai bine reprezentate. De exemplu, când vine vorba de stabilirea cadrului juridic de reglementare a activității noastre. În această privință s-au întâmplat multe lucruri pozitive în ultimii ani, însă există întotdeauna riscul să fie luate decizii care ne vor afecta în mod nefavorabil. Cu cât este mai mare prezența la vot, cu atât mai puternică poate fi reprezentarea intereselor noastre.”

„Și pentru cine ar trebui să votez?”, mai vrea să știe Alena.

„Pentru grupul candidat pe care îl alegi”, zâmbește Daniela, „depinde

doar de tine - asta e esența democrației. Singurul lucru important este să participi la alegeri și să votezi!”

Mai multe informații despre alegerile pentru Camera de Comerț din 2020 și despre solicitarea unui buletin de vot din toamnă pe site-ul www.wko.at și la grupul dumneavoastră profesional.



VOLBY DO HOSPODÁRSKEJ KOMORY V ROKU 2020

Vo voľbách do Hospodárskej komory v budúcom roku budeme odovzdávať naše hlasy: aby naše záujmy získali čo najväčšiu váhu!

„Už vieš, že v nadchádzajúcom roku 2020, s najväčšou pravdepodobnosťou koncom februára, sa uskutočnia voľby do Hospodárskej komory?”, pýta sa Daniela svojej priateľky Aleny a hneď dodáva: „Uráčite by si mala využiť svoje demokratické volebné právo a hlasovať.” Daniela pracuje ako samostatne zárobkovo činná opatrovatelka v Rakúsku s krátkymi prerušeniami už šesť rokov, Alena len rok. Daniela už hlasovala aj v posledných voľbách WKO (do Hospodárskej komory) v roku 2015.

„Prečo by som sa mala zúčastniť volieb do Hospodárskej komory?”, chce vedieť Alena, „nemám tušenie, či budem v tom čase v Rakúsku. A aký zmysel má hlasovať? O jeden hlas viac či menej, na tom aj tak nezáleží, alebo áno?”

„Po prvé: To, že práve v tom čase v Rakúsku nebudeš,” vysvetľuje Daniela

veľmi energicky svojej priateľke, „nie je dôvod, aby si sa nezúčastnila volieb. Môžeš totiž využiť možnosť hlasovania poštou. K tomu si vyžiadaš na jeseň alebo v zime - presný termín ešte nie je stanovený - volebný lístok. Hneď ako dostaneš tento volebný lístok, môžeš ho vyplniť a poslať naspäť poštou. Nemusiš čakať ani na aktuálny termín volieb!”

„A prečo považuješ za také dôležité, aby som hlasovala?”, chce vedieť Alena od svojej priateľky.

„Lebo”, odpovedá Daniela, „v Hospodárskej komore - v skratke: WKO - a v našej odbornej skupine spolkové krajiny, v ktorej pôsobíme, ako aj v rakúskom odbornom združení pre osobné poradenstvo a opatrovanie osôb - Personalberatung und Personenberatung - sa zastupujú naše profesijné záujmy. A toto zastupovanie záujmov musíme posilniť prostredníctvom našich hlasov, aby naše záujmy získali skutočnú váhu a mohli byť lepšie hájené. Napríklad, ak ide o formovanie rámcových podmienok našej činnosti z právneho hľadiska. V uplynulých rokoch prišlo k mnohým pozitívnym opatreniam, ale stále existuje riziko, že sa prijmú rozhodnutia, ktoré budú mať na nás nepriaznivý vplyv. Čím vyššia je účasť vo voľbách, tým silnejšie je možné hájiť naše záujmy.”

„A koho mám voliť?”, chce ešte vedieť Alena.

„Pre ktoré zoskupenie z volebných kampaní sa rozhodneš,” smeje sa Daniela, „je len a len na tebe - to je podstata demokracie. Jediná dôležitá vec je, že sa volieb zúčastniš a odovdáš svoj hlas!”

Viac informácií o voľbách do Hospodárskej komory v roku 2020 a o tom, ako na jeseň požiadať o volebný lístok nájdete na stránke www.wko.at a vo vašej odbornej skupine.

ÖQZ 24: das neue Gütesiegel für Agenturen

Bald wird es die ersten Agenturen geben, die das neue österreichweit einheitliche Gütesiegel für Vermittlungsagenturen in der 24-Stunden-Betreuung führen dürfen. Offiziell trägt dieses Gütesiegel die Bezeichnung: „Österreichisches Qualitätszertifikat für Vermittlungsagenturen in der 24-Stunden-Betreuung“, abgekürzt: „ÖQZ 24“. Es bringt auch selbstständigen Personenbetreuerinnen und Personenbetreuern mehr Orientierung!



Das Gütesiegel beruht auf Freiwilligkeit. Um es führen zu dürfen, müssen sich Vermittlungsagenturen einem Zertifizierungsverfahren unterziehen, das von einer externen Prüfstelle, dem gemeinnützigen „Verein zur Förderung der Qualität in der Betreuung älterer Menschen“, durchgeführt wird. Im Zuge dieses Zertifizierungsverfahrens müssen die Agenturen nachweisen, dass sie bestimmte Qualitätsstandards erfüllen, die über die gesetzlichen Grundanforderungen hinausgehen. Die Abwicklung des Zertifizierungsverfahrens erfolgt durch branchenkundige und speziell dafür ausgebildete Personen.

Die Richtlinien für die Zertifizierung und die Erlangung des Gütesiegels wurden von der Wirtschaftskammer gemeinsam mit dem Bundesministerium für Arbeit, Soziales, Gesundheit und Konsumentenschutz sowie weiteren mit der 24-Stunden-Betreuung befassten Institutionen erarbeitet.

Die Richtlinien betreffen sowohl das Verhältnis der Agenturen zu ihren Kundinnen und Kunden als auch ihre Beziehung zu den selbstständigen Personenbetreuerinnen und Personenbetreuern.

Ziel des ÖQZ-24-Gütesiegels ist es, zu einer „gelingenden und stabilen Betreuungssituation für Kundinnen und Kunden, Angehörige und Betreuungskräfte in Zusammenarbeit mit den Agenturen“ beizutragen.

Verfügt eine Vermittlungsagentur über die Berechtigung, das ÖQZ-24-Gütesiegel zu führen, ist das ein Zeichen für einen besonders hohen Qualitätsanspruch und insofern auch Orientierungshilfe für Kundinnen und Kunden sowie Personenbetreuerinnen und Personenbetreuern, wenn es um die Auswahl einer geeigneten Vermittlungsagentur geht.

VORAUSSETZUNG FÜR EINE ZERTIFIZIERUNG:

Ein Antrag auf Zertifizierung für das ÖQZ-24-Gütesiegel kann nur von Vermittlungsagenturen gestellt werden, die ihren Firmensitz in Österreich haben und über eine aufrechte österreichische Gewerbeberechtigung zur „Organisation von Personenbetreuung“ verfügen. Die Vermittlungsagentur darf zudem in ihren Verträgen ausschließlich die Anwendbarkeit österreichischen Rechts vorsehen und nur Personenbetreuerin-

nen und Personenbetreuer vermitteln, die in ihren Verträgen ebenfalls ausschließlich die Anwendbarkeit österreichischen Rechts vorsehen. Einen Antrag auf Zertifizierung für das ÖQZ-24-Gütesiegel können zudem nur Vermittlungsagenturen stellen, die ausschließlich Personenbetreuerinnen und Personenbetreuer vermitteln, die

- » entweder über eine theoretische Ausbildung verfügen, die im Wesentlichen jener einer Heimhelferin bzw. eines Heimhelfers entspricht,
- » oder einen Pflegekurs eines Ausbildungsinstitutes im Umfang von mindestens 200 Stunden in Theorie und Praxis vorweisen können
- » oder seit mindestens sechs Monaten die Betreuung der pflegebedürftigen Person sachgerecht durchgeführt haben
- » oder bestimmte pflegerische und/oder ärztliche Tätigkeiten nach Anordnung, Unterweisung und unter Kontrolle einer diplomierten Gesundheits- und Krankenpflegeperson bzw. einer Ärztin oder eines Arztes ausüben.

24



Hier eine **Zusammenfassung der Zertifizierungskriterien**, die das Verhältnis zwischen Vermittlungsagenturen und Personenbetreuerinnen bzw. Personenbetreuern betreffen:

Aufklärungspflicht: Die Vermittlungsagentur klärt Personenbetreuerinnen und -betreuer, die erstmalig tätig sind bzw. erstmalig von dieser Vermittlungsagentur vermittelt werden, nachweislich (und in einem standardisierten Formular dokumentiert) vor Vertragsabschluss – schriftlich oder im Rahmen eines persönlichen oder telefonischen Gesprächs, bei Bedarf in der Muttersprache – über die gesetzlich vorgegebenen Rechte und Pflichten auf. Ergänzend wird auch eine schriftliche Information über die wesentlichen Regelungen, Verordnungen sowie Maßnahmen zur Vermeidung einer Gefährdung von Leben und Gesundheit bei der Erbringung der Dienstleistung ausgehändigt.

Delegation von Pflegetätigkeiten und medizinischen Tätigkeiten: Die Vermittlungsagentur hat im Bedarfsfall die Notwendigkeit der Delegation von pflegerischen und/oder medizinischen Tätigkeiten durch in Österreich zur Berufsausübung berechnete diplomierte Gesundheits- und Krankenpflegeperson bzw. eine Ärztin oder einen Arzt abklären zu lassen, bei Bedarf die Personenbetreuerinnen und Personenbetreuer sowie Kundinnen und Kunden darauf hinzuweisen sowie die Umsetzung geeigneter Maßnahmen zu unterstützen und zu dokumentieren.

Rahmenbedingungen der Betreuung: Die Vermittlungsagentur setzt sich vor Beginn für adäquate Rahmenbedingungen (Unterbringung, Ruhe- und Rückzugsmöglichkeit) ein und steht den Beteiligten beratend zur Seite.

Erreichbarkeit und Ansprechperson: Die Vermittlungsagentur sorgt dafür, dass für die Personenbetreuerinnen und Personenbetreuer während der Bürozeiten (Montag bis Freitag mindestens 6 Stunden täglich) eine – bei Bedarf auch muttersprachliche – Ansprechperson zur Verfügung steht.

Abrechnung: Agenturen, die sich von ihren Personenbetreuerinnen und Personenbetreuern auch mit der Abwicklung der Abrechnung betrauen lassen, haben dies gegenüber den Kundinnen und Kunden offenzulegen, sämtliche Verrechnungsvorgänge transparent zu dokumentieren und sowohl den Kundinnen und Kunden als auch den Personenbetreuerinnen und Personenbetreuern umfassende Einsichtsmöglichkeiten zu gewähren. Den Kundinnen und Kunden ist jeweils eine übersichtlich und verständlich gestaltete Aufschlüsselung der einzelnen Rechnungsposten zur Verfügung zu stellen, aus welcher jedenfalls das den Personenbetreuerinnen und Personenbetreuern zustehende Einkommen, die zu leistenden gesetzlichen Abgaben und die sonstigen Kosten und Gebühren hervorzugehen haben.

Betreuungsdokumentation: Die Vermittlungsagentur stellt als Serviceleistung und als Unterstützung eine klar

verständliche, praxisorientierte und standardisierte Dokumentationsvorlage bereit und gewährleistet so die umfassende Dokumentation der Betreuungstätigkeiten.

Notfallplan: Die Vermittlungsagentur stellt als Serviceleistung und im Sinne einer Hilfestellung einen Notfallplan einerseits für Klientinnen und Klienten und andererseits für die Personenbetreuerinnen und Personenbetreuer zur Verfügung oder unterstützt bei der Erstellung.

Konfliktmanagement: Die Vermittlungsagentur unterstützt als Serviceleistung und im Sinne einer Hilfestellung die Personenbetreuerinnen und Personenbetreuer objektiv bei Unstimmigkeiten, die im Rahmen der Tätigkeit von Personenbetreuerinnen und Personenbetreuern zwischen ihnen und den betreuungsbedürftigen Personen bzw. deren Angehörigen entstehen können.

Organisationsvertrag: Die Vermittlungsagentur stellt den Organisationsvertrag den Personenbetreuerinnen und Personenbetreuern nachweislich und zeitgerecht vor dessen Unterzeichnung bereit, stellt ihn bei Bedarf zusätzlich in deren Muttersprache zur Verfügung und lässt diesen auch in deren Muttersprache unterzeichnen. Außerdem werden sämtliche andere zu unterzeichnenden Formulare (Vollmachten mit Haftungsdetails etc.) bei Bedarf als Kopie in der Muttersprache beigelegt. Der Organisationsvertrag verfügt über transparente Regelungen, beispielsweise

angemessene Kündigungsmodalitäten. Im Organisationsvertrag muss zwingend die ausschließliche Anwendbarkeit des österreichischen Rechts vereinbart werden.

Weitere Informationen über das ÖQZ-24-Gütesiegel, die Kriterien für die Zertifizierung, den Ablauf des Verfahrens und alle zertifizierten Vermittlungsagenturen finden Sie auf www.oeqz.at



ÖQZ 24: NOVIJAT CERTIFIKAT ZA KACHESTVO ZA AGENCIJITE

Скоро вече ще има агенции, които ще бъдат сертифицирани с новия австрийски единен сертификат за качество за агенции за набиране на персонал за денонощни грижи. Официално този сертификат за качество носи името "Австрийски сертификат за качество за агенции за набиране на персонал за денонощни грижи", съкратено "ÖQZ 24". Това дава по-добра ориентация и на самостоятелно заетите лица, оказващи грижи!

Сертификатът за качество се основава на доброволността. За да могат да го използват, агенциите за набиране на персонал трябва да преминат през процес на сертифициране, провеждан от външен орган за изпитване – сдружението с нестопанска цел "Асоциация за подобряване на качеството в грижите за възрастни хора". Като част от този процес на сертифициране, агенциите трябва да демонстрират, че отговарят на определени стандарти за качество, които надхвърлят основните законови изисквания. Процесът на сертифициране се извършва от специфични за отрасъла и специално обучени лица.

Насоките за сертифициране и получаване на сертификат за качество са разработени от Търговската камара съвместно с Федералното министерство на труда, социалните въпроси, здравеопазването и защитата на потребителите, както и с други институции, занимаващи се с 24-часова грижа.

Насоките се отнасят както за отношенията на агенциите с техните клиенти, така и за отношенията им със самостоятелно заетите лица, оказващи грижа.

Целта на сертификата за качество ÖQZ-24 е да допринесе за "успешна и стабилна ситуация за грижи за клиенти, роднини и обслужващ персонал в сътрудничество с агенциите".

Ако агенцията за подбор на персонал има разрешение да притежава ÖQZ-24 сертификат, това е знак за особено висок стандарт на качество и в това отношение служи за ориентация на клиентите и специалистите в оказването на грижи, когато става дума за избор на подходяща агенция.

ПРЕДПОСТАВКА ЗА СЕРТИФИЦИРАНЕ:

Заявка за сертифициране за ÖQZ-24 може да бъде подадена само от агенции за подбор на персонал, които са със седалище в Австрия и притежават австрийски търговски лиценз за "организиране на лична помощ". Освен това агенцията за подбор на персонал може да предвиди приложимостта на австрийското право в своите договори и да посредничи за лицата, които полагат грижи, които в договорите си също предвиждат само приложимостта на австрийското право. Заявка за сертифициране по ÖQZ-24 освен това могат да представят само агенциите за подбор на персонал, които наемат лице, полагащи грижи, и които

- » имат теоретична подготовка, която по същество отговаря на тази на домашен помощник,
- » или имат завършен курс от образователен институт, включващ минимум 200 часа теория и практика,
- » или от поне шест месеца извършват професионално обслужване на лице, имащо нужда от грижи,
- » или извършват определени грижи и/или лекарски дейности по нареждане, инструктаж и под контрола на дипломирано лице в областта на здравеопазването и болничните грижи, респ. лекар.

Ето едно **обобщение на критериите за сертифициране**, които касаят отношенията между агенциите за набиране на персонал и лицата, предоставящи грижи:

Задължение за информиране: Агенцията за набиране на персонал информира лицата, които полагат грижи и за пръв път работят, респ. за пръв път са наети от тази агенция, с възможност за доказване (и документирано в стандартизиран формуляр) преди сключването на договора – писмено или като част от личен или телефонен разговор, при нужда на майчиния език, относно законовите права и задължения. Освен това ще бъде предоставена писмена информация за основните разпоредби, наредби, както и мерки за избягване на застрашаването на живота и здравето по време на предоставянето на услугата.

Делегиране на дейности за грижа и медицински дейности: Ако е необходимо, агенцията за набиране на персонал трябва да изясни необходимостта от делегиране на дейности за грижа и/или медицински дейности от оправомощени да упражняват професията в Австрия дипломирани здравни лица и лица за оказване на грижи за болни, респ. лекари; при нужда оказващите лични грижи и клиентите трябва да се информират за това и да се подпомогне и документира претворяването на подходящи мерки.

Рамкови условия за полагане на грижи: Агенцията за набиране на персонал се застъпва за адекватни рамкови условия (настаняване, почивка и възможност за оттегляне) преди началото и предоставя съвети на участващите страни.

Наличност и лице за контакт: Агенцията за набиране на персонал гарантира, че лицето за контакт е на разположение на оказващия лични грижи през работно време (от понеделник до петък за поне 6 часа на ден) – ако е необходимо и на родния език.

Заплащане: Агенциите, които са натоварени от своите служители за

оказване на грижи и с уреждането на заплащането, трябва да посочат това на клиентите, да документират прозрачно всички процедури за фактуриране и да предоставят на клиентите, както и на лицата, които полагат грижи, изчерпателни възможности за проверка. На клиентите трябва да се предостави прегледно и разбираемо оформено изброяване на отделните позиции по фактурата, от което да произтичат доходите за лицата, полагащи грижи, законово платимите удържки и другите разходи и такси.

Документиране на грижите: Агенцията за набиране на персонал осигурява като услуга и помощ ясно разбираема, ориентирана към практиката и стандартизирана документация и гарантира по този начин всеобхватното документиране на дейностите по полагане на грижи.

План за спешни случаи: Агенцията за набиране на персонал осигурява (като услуга и по смисъла на помощна информация) план за спешни случаи както за клиентите, така и за полагащите грижа лица, или оказва помощ при изготвянето на такъв план.

Управление на конфликти: Агенцията за набиране на персонал подпомага обективно (като услуга и по смисъла на помощна информация) полагащите грижи лица при разногласия, които могат да възникнат в рамките на дейността на полагащите грижи лица между тях и нуждаещите се от грижи лица, респ. техните роднини.

Организационен договор: Агенцията за набиране на персонал осигурява организационен договор на предоставящите грижи демонстративно и своевременно преди подписването му, като го предоставя на техния майчин език, ако е необходимо, и им позволява да го подписват на техния майчин език. Освен това всички други формуляри, които трябва да бъдат подписани (пълномощни с подробности за отговорността и т.н.), ще бъдат приложени като копие на майчиния език, ако е необходимо. Организационният договор има про-

зрачни правила, например подходящи споразумения за прекратяване. В организационния договор трябва задължително да се уговори изключителната приложимост на австрийското право.

Допълнителна информация:

Можете да намерите сертификата за качество ÖQZ 24, критериите за сертифициране, процедурата и всички сертифицирани агенции за набиране на персонал на адрес www.oeqz.at



ÖQZ 24: NOUL SIGILIU AL CALITĂȚII PENTRU AGENȚII

În curând vor exista primele agenții care au permisiunea de a purta noul sigiliu al calității uniform în toată Austria pentru agenții de intermediere în domeniul serviciilor de îngrijire și asistență de 24 de ore din 24. Oficial, acest sigiliu al calității poartă denumirea de: „Certificat de calitate austriac pentru agențiile de intermediere în domeniul serviciilor de îngrijire și asistență de 24 de ore din 24”, abreviat: „ÖQZ 24”. Acesta ajută, de asemenea, la o orientare mai bună a asistenților personali care desfășoară activități independente!

Sigiliul calității are caracter voluntar. Pentru a fi autorizate să funcționeze, agențiile de intermediere trebuie să facă obiectul unei proceduri de certificare derulate de către un organism de verificare extern, „Asociația non-profit pentru promovarea calității în îngrijirea persoanelor în vârstă”. Ca parte a acestei proceduri de certificare, agențiile trebuie să demonstreze că îndeplinesc anumite standarde de calitate care depășesc cerințele legale de bază. Procedura de certificare este derulată de persoane experte în industrie și special pregătite pentru aceasta.

Linii directoare pentru certificarea și obținerea sigiliului calității au fost elaborate de Camera de Comerț, împreună cu Ministerul Federal al Muncii, Afacerilor Sociale, Sănătății și Protecției Consumatorului, precum și cu alte instituții care se ocupă de serviciile de îngrijire și asistență de 24 de ore din 24.

Linii directoare se referă atât la relația agențiilor cu clienții lor, cât și la relația acestora cu asistenții personali care desfășoară activități independente.

Scopul sigiliului calității ÖQZ 24 este de a contribui la „o situație de îngrijire și asistență de succes și stabilă pentru clienți, membrii familiilor acestora și personalul de îngrijire și asistență care cooperează cu agențiile”.

Dacă o agenție de intermediere are autorizația de a purta sigiliul calității ÖQZ 24, acesta este un semn al unui standard de calitate deosebit de ridicat și, în acest sens, reprezintă un ajutor de orientare pentru clienți și asistenți personali atunci când aceștia trebuie să aleagă o agenție de intermediere adecvată.

PREMIȘĂ PENTRU CERTIFICARE:

O cerere de certificare pentru obținerea sigiliului calității ÖQZ 24 poate fi depusă numai de către agențiile de intermediere care au sediul social în Austria și care dețin o autorizație de funcționare austriacă valabilă pentru „organizarea serviciilor de îngrijire și asistență pentru persoane”. În plus, agenția de intermediere poate să prevadă exclusiv aplicabilitatea legislației austriece în contractele sale și să intermedieze numai asistenți personali care prevăd în contractele lor, de asemenea, exclusiv aplicabilitatea legislației austriece. În plus, o cerere de certificare pentru sigiliul calității ÖQZ 24 poate fi depusă numai de agențiile de intermediere care intermediază exclusiv asistenți personali care

- » fie au o pregătire profesională teoretică care corespunde, în esență, celei pentru persoane care lucrează în domeniul serviciilor de îngrijire și asistență la domiciliu,
- » sau pot prezenta dovada că au urmat un curs de îngrijire oferit de o instituție de formare, care a cuprins cel puțin 200 de ore de teorie și practică
- » sau prestează în mod corespunzător servicii de îngrijire și asistență pentru o persoană care necesită îngrijire de cel puțin 6 luni
- » sau desfășoară anumite activități de asistență medicală și/sau medicale conform ordinului, instrucțiunilor și

sub controlul unui asistent medical certificat, respectiv al unui medic.

lată un **rezumat al criteriilor de certificare**, referitoare la relația dintre agențiile de intermediere și asistenții personali:

Obligația de a furniza informații:

Агенția de intermediere explică, înainte de încheierea contractului, asistenților personali care lucrează pentru prima dată sau care sunt intermediari pentru prima dată de această agenție de intermediere, în mod demonstrabil (și documentat într-un formular standardizat) - în scris sau ca parte a unei conversații personale sau telefonice, dacă este necesar în limba maternă, drepturile și obligațiile prevăzute prin lege. În completare vor fi furnizate și informații scrise despre regulamentele și ordonanțele esențiale, precum și despre măsurile de evitare a periclitării vieții și sănătății în timpul prestării serviciilor.

Delegarea activităților medicale și de asistență medicală: Dacă este nece-

sar, agenția de intermediere trebuie să clarifice necesitatea delegării activităților medicale și/sau de asistență medicală de către un asistent medical certificat, respectiv un medic autorizat să exercite meseria în Austria, să informeze, dacă este necesar, asistenții personali și clienții în acest sens și să sprijine și să documenteze punerea în aplicare a măsurilor corespunzătoare.

Condiții-cadru privind îngrijirea și asistența:

Агенția de intermediere pledează pentru condiții-cadru adecvate (de cazare, posibilitate de suspendare și retragere) înainte de începerea activității și oferă consiliere persoanelor în cauză.

Disponibilitate și persoană de contact:

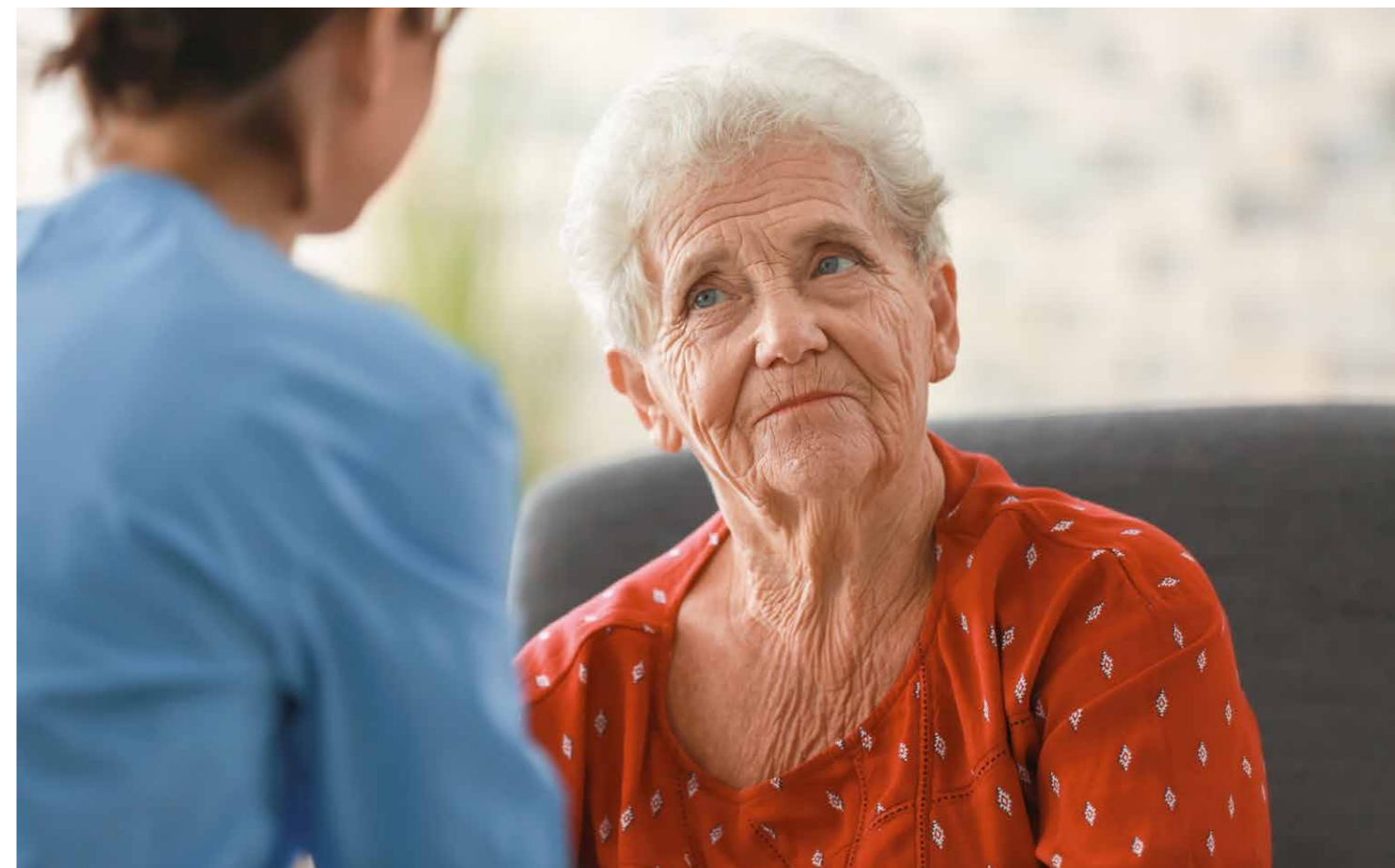
Агенția de intermediere se asigură de faptul că este disponibilă o persoană de contact - dacă este necesar, un vorbitor nativ - pentru asistenții personali în timpul orelor de program (cel puțin 6 ore pe zi, de luni până vineri).

Decontare: Агенțiile care pot fi însărcinate de asistenții lor personali cu executarea decontării trebuie să dezvăluie acest lucru clienților, să documenteze în mod transparent toate procesele de decontare și să le acorde atât clienților, cât și asistenților personali, posibilități cuprinzătoare de înțelegere. În fiecare caz, clienților trebuie să li se pună la dispoziție o defalcare clară și inteligibilă a elementelor individuale ale facturii, din care trebuie să rezulte veniturile care le revin asistenților personali, taxele legale care trebuie plătite, precum și celelalte costuri și taxe.

Documentație privind serviciile de îngrijire și asistență:

Drept serviciu și sprijin, agenția de intermediere furnizează modele de documente clare și ușor de înțeles, orientate spre practică și standardizate, asigurând astfel o documentație cuprinzătoare a activităților de îngrijire și asistență.

Planul de urgență: Drept serviciu și în sensul asistenței, agenția de intermediere oferă un plan de urgență pe de o





toate agențiile de intermediere certificate se găesc la adresa www.oeqz.at.



ÖQZ 24: NOVÁ PEČAŤ KVALITY PRE AGENTÚRY

Čoskoro sa stanú prvé agentúry nositeľkami jednotnej novej rakúskej pečate kvality pre sprostredkovateľské agentúry v oblasti 24-hodinovej starostlivosti. Oficiálne je táto pečať kvality označená názvom „Rakúsky certifikát kvality pre sprostredkovateľské agentúry v oblasti 24-hodinovej starostlivosti“, skrátene „ÖQZ 24“. Aj nezávislým opatrovateľkám a opatrovateľom prináša viac orientácie!

parte pentru clienți și, pe de altă parte, pentru asistenții personali sau oferă asistență pentru crearea acestuia.

Managementul conflictelor: Drept serviciu și în sensul asistenței, agenția de intermediere sprijină în mod obiectiv asistenții personali în cazul discrepanțelor care pot apărea în cadrul activității asistenților personali între aceștia și persoanele care necesită îngrijire sau membrii familiilor acestora.

Contract de organizare: Agenția de intermediere furnizează contractul de organizare asistenților personali în mod demonstrabil și în timp util înainte de semnarea acestuia, îl pune la dispoziție în limba lor maternă dacă este necesar și dispune semnarea acestuia și în limba lor maternă. În plus, toate celelalte formulare care trebuie semnate (procuri cu detalii privind răspunderea etc.) vor fi anexate drept copie în limba maternă, în caz de nevoie. Contractul de organizare are reglementări transparente, de exemplu, modalități de reziliere adecvate. În contractul de organizare, trebuie în mod obligatoriu să fie convenită aplicabilitatea exclusivă a legislației austriece.

Informații suplimentare cu privire la sigiliul calității ÖQZ 24, criteriile de certificare, desfășurarea procedurii și

Pečať kvality je založená na dobrovoľnosti. Aby ju bolo možné získať, musia sprostredkovateľské agentúry absolvovať certifikačný proces vykonávaný externým skúšobným orgánom, nezávislým „Združením pre rozvoj kvality v starostlivosti o starších ľudí“. V rámci tohto certifikačného procesu musia agentúry preukázať, že spĺňajú určité normy kvality, ktoré presahujú základné zákonné požiadavky. Certifikačný proces vykonávajú odborne a špeciálne vyškolení pracovníci.

Smernice pre certifikáciu a získanie pečate kvality boli vypracované Hospodárskou komorou spolu so Spolkovým ministerstvom práce, sociálnych vecí, zdravia a ochrany spotrebiteľa, ako aj ďalšími inštitúciami zaoberajúcimi sa 24-hodinovou starostlivosťou.

Usmernenia sa týkajú tak vzťahu agentúr k ich zákazníkom, ako aj ich vzťahu k nezávislým opatrovateľkám a opatrovateľom.

Cieľom pečate kvality ÖQZ-24 je prispieť k „úspešnej a stabilnej starostlivosti o klientov, príbuzných a osoby poskytujúce opatrovateľské služby v spolupráci s agentúrami.“

Ak má sprostredkovateľská agentúra oprávnenie nosiť pečať kvality ÖQZ-24, je to znakom mimoriadne vysokého štandardu kvality a v tomto ohľade predstavuje tiež pomoc pre klientov ale aj pre opatrovateľky a opatrovateľov pri orientácii, pokiaľ ide o výber vhodnej sprostredkovateľskej agentúry.

POŽIADAVKY NA CERTIFIKÁCIU:

Žiadosť o certifikáciu pre pečať kvality ÖQZ-24 môžu podať iba sprostredkovateľské agentúry so sídlom v Rakúsku, ktoré majú „rakúske živnostenské oprávnenie“ pre činnosť „Organizácia osobnej starostlivosti“. Okrem toho môže sprostredkovateľská agentúra vo svojich zmluvách stanoviť len uplatniteľnosť rakúskej legislatívy a sprostredkovať len také opatrovateľky a takých opatrovateľov, u ktorých je v zmluvách stanovená výlučne uplatniteľnosť rakúskej legislatívy.

Žiadosť o certifikáciu pre pečať kvality ÖQZ-24 okrem toho môžu podať len tie sprostredkovateľské agentúry, ktoré sprostredkujú výlučne také opatrovateľky a takých opatrovateľov, ktoré/í:

- » majú teoretické vzdelanie zodpovedajúce vzdelaniu tzv. pomocník/pomocníkov v domácnosti,
- » alebo vedú preukázať absolvovanie opatrovateľského kurzu v niektorom vzdelávacom zariadení v rozsahu aspoň 200 hodín teórie a praxe,
- » alebo sa minimálne šesť mesiacov primeraným a riadnym spôsobom starali o osobu odkázanú na starostlivosť,
- » alebo vykonávajú určité ošetrovateľské a/alebo lekárske činnosti podľa pokynov, inštrukcií a pod dohľadom kvalifikovanej zdravotnej sestry a ošetrovateľa alebo lekára.

Tu je **zhrnutie certifikačných kritérií**, ktoré sa týkajú vzťahu medzi sprostredkovateľskými agentúrami a opatrovateľkami resp. opatrovateľmi:

Vysvetľovacia povinnosť: Sprostredkovateľská agentúra objasní opatrovateľkám a opatrovateľom, ktoré/í pracujú prvýkrát, alebo ich táto sprostredkovateľská agentúra prvýkrát sprostredkovala, ich zákonné práva a povinnosti a to preukázateľným spôsobom (a zdokumentované v štan-



dardizovanom formulári) a ešte pred uzatvorením zmluvy - písomne alebo v rámci osobného alebo telefonického rozhovoru, v prípade potreby v rodnom jazyku. Okrem toho im odovzdá písomné informácie o základných predpisoch, nariadeniach a opatreniach na zabránenie rizík spojených s ohrozením života a zdravia počas poskytovania služieb.

Delegovanie ošetrovateľských a lekárskeho činností: V prípade potreby musí sprostredkovateľská agentúra nechať objasniť potrebu delegovania ošetrovateľských a/alebo lekárskeho činností kvalifikovanou zdravotnou sestrou a ošetrovateľom alebo lekárom s rakúskym oprávnením, v prípade potreby na to upozorniť opatrovateľky/opatrovateľov a klientov, ako podporiť a zdokumentovať vykonávanie vhodných opatrení.

Rámcové podmienky opatrovania: Sprostredkovateľská agentúra pred začiatkom obhajuje primerané rámcové podmienky (ubytovanie, možnosť odpočinku a opustenia domácnosti) a poskytuje poradenstvo zainteresovaným stranám.

Dostupnosť a kontaktná osoba: Sprostredkovateľská agentúra zabezpečí, aby bola opatrovateľkám a opatro-

vateľom počas úradných hodín (najmenej 6 hodín denne od pondelka do piatku) k dispozícii kontaktná osoba – v prípade potreby hovoriaca ich rodným jazykom.

Zúčtovanie: Agentúry poverené opatrovateľkami a opatrovateľmi aj spracovaním ich fakturácie, musia túto skutočnosť oznámiť klientom, transparentne zdokumentovať všetky fakturačné postupy a poskytnúť klientom, ako aj opatrovateľkám a opatrovateľom úplnú možnosť nahliadnutia. V každom prípade musí byť klientom poskytnuté jasné a zrozumiteľné členenie jednotlivých fakturačných položiek, z ktorých sa musí zaplatiť príjem prislúchajúci opatrovateľke resp. opatrovateľovi, zákonné odvody a ostatné náklady a poplatky.

Dokumentácia opatrovania: Sprostredkovateľská agentúra dáva k dispozícii ako službu jasne zrozumiteľnú, na prax orientovanú a štandardizovanú šablónu dokumentácie, čím zabezpečuje komplexnú dokumentáciu opatrovateľskej činnosti.

Núdzový plán: Sprostredkovateľská agentúra dáva k dispozícii ako službu a v zmysle pomoci núdzový plán pre klientov na jednej strane a pre opatrovateľky

a opatrovateľov na druhej strane a pomáha pri jeho vypracovaní.

Zvládanie konfliktov: Sprostredkovateľská agentúra v rámci podporných služieb pomáha v zmysle pomoci opatrovateľkám a opatrovateľom v prípade nezhôd, ktoré môžu vzniknúť v rámci činnosti medzi opatrovateľkami a opatrovateľmi a osobou odkázanou na starostlivosť alebo jej rodinnými príslušníkmi.

Organizačná zmluva: Sprostredkovateľská agentúra preukázateľným spôsobom poskytne opatrovateľkám a opatrovateľom pred jej podpisom organizačnú zmluvu, v prípade potreby ju poskytne a podpíše aj v materinskom jazyku. Okrem toho všetky ostatné formuláre, ktoré majú byť podpísané (plná moc s údajmi o zodpovednosti atď.) budú v prípade potreby priložené v rodnom jazyku ako kópie. Organizačná zmluva má transparentné pravidlá, napríklad vhodné spôsoby vypovedania zmluvy. V organizačnej zmluve musí byť dohodnutá výlučná uplatniteľnosť rakúskej legislatívy.

Ďalšie informácie o pečati kvality ÖQZ 24, certifikačné kritériá, postup a všetky certifikované náborové sprostredkovateľské agentúry nájdete na stránke www.oeqz.at.



„Ich liebe meinen Beruf“

Eine Betreuerin erzählt

Porträt einer selbstständigen Personenbetreuerin: Frau Bozica Krcek aus Kroatien ist in Tirol tätig.

— Mit dem Auto könnte man die knapp 700 Kilometer zwischen Reith bei Seefeld in Tirol und der etwa 100 Kilometer nordöstlich von Zagreb gelegenen kroatischen 30.000-Einwohner-Stadt Koprivnica laut Google-Maps in etwas über sieben Stunden zurücklegen – ohne Pause. Frau Krcek Heimweg würde sie über Innsbruck und das „Deutsche Eck“ nach Salzburg, an den salzburgisch-oberösterreichischen Seen vorbei, danach Richtung Südosten über Graz und Maribor zurück in ihre Heimatstadt führen. Doch Bozica Krcek nimmt den Zug, wenn sie von Reith nach Hause fährt. Und mit dem ist sie fast 12 Stunden unterwegs: über Innsbruck, Villach, Ljubljana und Zagreb. Abfahrt Reith 7.21 Uhr, Ankunft Koprivnica 19.05 Uhr.

„Aber sehr oft fahre ich eigentlich ohnehin nicht nach Hause“, gesteht Frau Krcek. Ihr Sohn sei schon erwachsen und stehe auf eigenen Füßen, erzählt die bald 57-Jährige, ihr Mann habe sich damit arrangiert, dass sie ihre Berufung im doch recht weit entfernten Tirol gefunden hat. „Vielleicht kommen die beiden ja irgendwann einmal zum Skifahren nach Tirol und besuchen mich hier“, sagt sie lachend. Frau Krcek ist selbstständige Personenbetreuerin und in der 24-Stunden-Betreuung tätig. In Reith betreut sie eine ältere bettlägerige Dame, „meine Omi“, wie sie sie liebevoll nennt. Im Haushalt leben

auch Sohn und Schwiegertochter der betreuten Dame. Besonders gut versteht sich Frau Krcek auch mit einer weiteren Tochter ihres „Schützlings“, die in einem anderen Bundesland lebt und mit ihrem Mann regelmäßig zu Besuch kommt. „Dann koche ich für alle kroatische Spezialitäten.“ Heute jedoch gibt es Fleischlaberl mit Kartoffelpüree, eine Speise, die die von ihr betreute Dame, die von ihr gefüttert werde, sehr gerne esse und auch gut essen könne.

Im Monatsrhythmus wechselt sich Frau Krcek mit einer Kollegin ab. Doch auch in ihrer freien Zeit fährt sie nicht sehr oft nach Hause, sondern springt immer wieder für ihre Vermittlungsagentur ein, wenn an anderen Betreuungsplätzen Not an der Frau herrscht. Sie liebe ihren Beruf über alles, schildert die gelernte Köchin, er sei ihr zur Berufung geworden. Begonnen habe es mit der Pflege ihrer eigenen, damals schwerkranken Eltern und Schwiegereltern. „Ich vertiefte mich in die Materie und absolvierte monatelange, umfassende Pflegeausbildungen, besuche auch heute noch regelmäßig Seminare und Fortbildungen, wenn es die Zeit erlaubt. Das Thema interessiert mich einfach und es tut sich ja laufend Neues.“

Als ihr Wissen zu Hause nicht mehr nötig war, begann sie in einem Altersheim zu arbeiten. Doch was sie dort

erlebte, habe sich mit ihrer Einstellung zur Arbeit und zu den Menschen nicht vereinbaren lassen. Sie wechselte in die 24-Stunden-Betreuung. „Da bin ich ganz allein dafür verantwortlich, dass es der von mir betreuten Person gut geht. Und das ist mir das Wichtigste.“ Keine Wunden oder Flecken vom Liegen oder grober Behandlung, keine Vernachlässigung oder Herzlosigkeit, keine Dehydrierung, ganz im Gegenteil: Anteilnahme, Empathie, liebevolle Obsorge, ein Lächeln, Gespräche, ein Händedruck ... Sie habe schon einiges gesehen, erzählt Frau Krcek – in Pflegeeinrichtungen und Krankenhäusern oder bei Menschen, die von dort gekommen seien. Dabei sei es ja eigentlich recht einfach, wenn man die entsprechende Zeit und Empathie aufbringen würde. Auch in ihrer freien Zeit rufe sie regelmäßig an, um sich zu erkundigen, ob alles o.k. sei.

Über Südtirol kam Frau Krcek nach Tirol, auf ihre Agentur (ISL) stieß sie mehr oder weniger zufällig, durch den Tipp einer Bekannten. Und sie sei höchst zufrieden mit ihr, eine tolle Agentur, lässt sie durchblicken. Sprachlich hatte sie einen Startvorteil, erzählt Bozica Krcek: „Ich habe eine Zeit lang in Deutschland gelebt.“

Gegen eine größere Stadt wolle sie ihren Standort nicht eintauschen, auch wenn es in Reith tatsächlich nicht sehr viele Unterhaltungsmöglichkeiten und

kaum Abwechslung gebe. „Ich bin nicht hier, um spazieren zu gehen, Ski zu fahren oder durch eine Stadt zu bummeln und mir eine schöne Zeit zu machen“, bringt sie ihre Arbeitseinstellung auf den Punkt. „Ich bin hier, um einen Menschen so gut und liebevoll wie möglich zu betreuen, das ist meine Aufgabe.“ Auch die bescheidene Bezahlung in der 24-Stunden-Betreuung lässt sie von ihren Prinzipien keinen Zentimeter abweichen: „Es geht mir nicht ums Geld, mich motiviert die Liebe zu meiner Tätigkeit und der Respekt für die Menschen, die ich betreue.“ Manchmal wundere sie sich allerdings, dass Betreuerinnen auf ihren Betreuungsplätzen kaum genug zu essen bekämen. Vielleicht auch bloß aus Gedankenlosigkeit. „Manche bedenken einfach nicht, dass es auch körperliche Schwerarbeit ist, Menschen zu betreuen.“

„Die Leute hier kennen und akzeptieren mich.“ Als Kroatin werde man halt gleich mit Urlaub und Meer identifiziert. „Doch ich komme nicht vom Meer, sondern aus dem Landesinneren.“ Daran, in Pension zu gehen oder in ihre Heimat zurückzukehren, denke sie zurzeit überhaupt nicht. Erstens müsse sie sich um ihre „Omi“ kümmern, solange diese ihre Unterstützung benötige. „Zweitens liebe ich diesen Beruf und denke gar nicht ans Aufhören.“ Gibt es Probleme bei einer Betreuung, empfiehlt Frau Krcek, diese offen und resolut anzusprechen: „Mit Kommunikation kann man viel erreichen. Aber wenn eine zu betreuende Person mich absolut nicht akzeptieren will, dann ist es das Beste zu gehen.“ Doch so weit ist es bei ihr noch gar nie gekommen.

„ОБИЧАМ РАБОТАТА СИ“

Porträt на самостоятелно заето лице, полагащо грижи: Г-жа Божица Кърчек от Хърватия работи в Тирол.

Според Google Maps разстоянието от 700 километра между Рейт при Зеефелд в Тирол и хърватския град Копривница, който е на около 100 километра североизточно от Загреб и има население от 30 000 души, може да се измине с кола за над седем

часа, и то без почивка. Пътуването на г-жа Кърчек би я отвело през Инсбрук в "немския ъгъл" до Залцбург, покрай езерата на Залцбург, горна Австрия, след това в посока югоизток през Грац и Марибор обратно към родния ѝ град. Но Божица Кърчек се качва на влака, когато се прибира от Рейт към дома. А с него тя пътува почти 12 часа: през Инсбрук, Филах, Любляна и Загреб. Отпътуване от Рейт в 7:21 ч., пристигане в Копривница в 19:05 ч.

„Но аз и без това не пътувам често до вкъщи“, признава Кърчек. Синът ѝ вече е пораснал и се изправя на краката си, разказва 57-годишната жена, а мъжът ѝ се е ангажирал с това тя да намери призванието си в доста далечния Тирол. „Може би двамата ще дойдат в Тирол някога, за да карат ски и да ме посетят тук“, казва тя със смях. Г-жа Кърчек е самостоятелно заето лице, оказващо грижи 24 часа в денонощието. В Райт тя се грижи за една възрастна дама на легло – „моята баба“, както я нарича с любов. Синът и снахата на обгрижваната дама също живеят в домакинството. Г-жа Кърчек се разбира особено добре с една от другите дъщери на своето „протеге“, която живее в друга провинция и редовно идва на посещения със съпруга си. „Тогава готвя хърватски специалитети за всички.“ Днес обаче има кюфтета с картофено пюре – ястие, което дамата, за която се полагат грижи, обича и може да яде сама.

Всеки месец г-жа Кърчек се сменя с колежка. Но дори и в свободното си време, тя не се прибира много често, а винаги се връща към агенцията си за подбор на персонал, когато има нужда от помощ на други места. Обича професията си, казва готвачката по професия и твърди, че това е станало нейно призвание. Всичко започнало с грижата за нейните собствени родители – тогава тежко болни – и родителите на съпруга ѝ. „Задълбочих познанията си по темата и завърших всеобхватни обучения за полагане на грижи, траещи няколко месеца; дори

Полагащо грижи лице разказва

и днес редовно посещавам семинари и курсове за напреднали, ако имам време. Темата просто ме интересува и винаги има нещо ново.“

Когато знанията ѝ вече не са били необходими вкъщи, тя започва работа в дом за пенсионери. Но това, което преживява там, е несъвместимо с отношението ѝ към работата и към хората. Тя се прехвърля на 24-часова грижа. „Аз съм единствено отговорна за това на обгрижваното от мен лице да му е добре. И това е най-важното за мен.“ Без рани или петна от залежаване или грубо третиране, без небрежност и безсърдечност, без дехидратация, точно обратното: съчувствие, съпричастност, любяща грижа, усмивка, разговори, ръкостискане... Тя вече е видяла много, казва г-жа Кърчек – в домове и болници или при хора, които идват от там. Всъщност е доста лесно, ако се осигури съответното време и съпричастност. Дори в свободното си време тя се обажда редовно, за да провери дали всичко е наред.

От Южен Тирол г-жа Кърчек идва в Тирол и случайно попада на своята агенция (ISL) благодарение на съвет от познат. И е много доволна от нея – направо чудесна агенция. Божица Кърчек казва, че лингвистично е имала първоначално предимство, и добавя: „Живеех в Германия от известно време“.

Не е искала да отиде в по-голям град, въпреки че в Райт няма толкова много възможности за развлечение и почти никакво разнообразие. „Не съм тук, за да ходя на разходка, да карам ски или да се разхождам из града и да се забавлявам“, казва тя, фокусирайки се върху работната си позиция. „Тук съм, за да се грижа за хората колкото е възможно по-добре и с любов – това е моята задача.“ Въпреки скромното заплащане в 24-часовата грижа, тя не се отклонява от принципите си дори на сантиметър: „Аз не съм за парите. Мотивирана съм от любовта към работата си и уважението към хората, за които се грижа“. Понякога обаче се чуди на

това, че болногледачите получават само толкова, колкото да им стига за храна. Може би просто от безразсъдство. "Някои просто не осъзнават, че е физически трудно да се грижиш за хората."

Не е искала да отиде в по-голям град, въпреки че в Райт няма толкова много възможности за развлечение и почти никакво разнообразие. "Не съм тук, за да ходя на разходка, да карам ски или да се разхождам из града и да се забавлявам", казва тя, фокусирайки се върху работната си позиция. "Тук съм, за да се грижа за хората колкото е възможно по-добре и с любов – това е моята задача." Въпреки скромното заплащане в 24-часовата грижа, тя не се отклонява от принципите си дори на сантиметър: "Аз не съм за парите. Мотивирана съм от любовта към работата си и уважението към хората, за които се грижа". Понякога обаче се чуди на това, че болногледачите получават само толкова, колкото да им стига за храна. Може би просто от безразсъдство. "Някои просто не осъзнават, че е физически трудно да се грижиш за хората."



„IMI IUBESC SLUJBA“

Portretul unei asistente personale care desfășoară activități independente: Doamna Bozica Krcek din Croația își desfășoară activitatea în Tirol.

Potrivit Google Maps, cei aproape 700 de kilometri dintre Reith bei Seefeld în Tirol și orașul croat cu 30.000 de locuitori, Koprivnica, situat la aproximativ 100 de kilometri nord-est de Zagreb, pot fi parcurși în circa șapte ore cu mașina - fără pauză. Doamna Krcek ar ajunge înapoi în orașul natal prin Innsbruck și „Colțul german” spre Salzburg, trecând pe lângă lacurile din Salzburg-Austria Superioară și apoi în direcția sud-est prin Graz și Maribor. Dar Bozica Krcek ia trenul când merge acasă de la Reith. Și cu acesta, ea călătorește aproape 12 ore: prin Innsbruck, Villach, Ljubljana și Zagreb. Plecare din Reith, la ora 7:21, sosire în Koprivnica la ora 19:05.

„Dar în realitate, oricum nu merg foarte des acasă”, mărturisește doamna Krcek. Fiul ei este deja adult și trăiește pe cont propriu, povestește doamna care va avea în curând vârsta de 57 de ani, soțul ei s-a obișnuit cu faptul că ea și-a găsit vocația în Tirolul destul de îndepărtat. „Poate că ei doi vor veni la Tirol să schieze la un moment dat și mă vor vizita aici”, spune ea râzând. Doamna Krcek este asistentă personală care desfășoară activități independente și lucrează în domeniul serviciilor de îngrijire de 24 de ore din 24. În Reith, ea are grijă de o doamnă în vârstă, imobilizată la pat, „bunica mea”, așa cum o numește afectuos. Fiul și nora doamnei îngrijite locuiesc, de asemenea, în gospodărie. Doamna Krcek se înțelege, de asemenea, foarte bine cu o altă fiică a „protejatei” ei, care locuiește într-un alt land federal și care vine în vizită în mod regulat cu soțul ei. „Atunci gătesc pentru ei toate specialitățile croate.” Însă astăzi există pe masă chiftele cu piure de cartofi, un fel de mâncare pe care doamna îngrijită de ea, pe care ea o hrănește, îl mănâncă cu plăcere și, de asemenea, îl poate mânca bine.

În fiecare lună, doamna Krcek schimbă tura cu o colegă. Dar chiar și în timpul liber, ea nu merge acasă foarte des, ci ajută întotdeauna la agenția de intermediere atunci când este nevoie de ea în alte locuri de îngrijire și asistentă. Ea își iubește profesia mai presus de toate, spune bucătăreasa pricepută, atât de mult încât aceasta a devenit vocația ei. Aceasta a început cu îngrijirea propriilor ei părinți și socri, pe atunci grav bolnavi. „Mi-am aprofundat cunoștințele despre subiect și am terminat cursuri cuprinzătoare de formare în domeniul îngrijirii și asistenței care au durat luni de zile. Dar și în prezent continui să frecventez seminare și cursuri de perfecționare, dacă timpul îmi permite. Pur și simplu mă interesează subiectul și mereu este ceva nou.”

Atunci când cunoștințele ei nu au mai fost necesare acasă, ea a început să lucreze într-un cămin de bătrâni. Dar

ceea ce a experimentat acolo a fost incompatibil cu atitudinea ei față de muncă și față de oameni. A trecut în domeniul serviciilor de îngrijire și asistență de 24 de ore din 24. „Aici sunt singura persoană responsabilă pentru bunăstarea persoanei pe care o îngrijesc. Și acesta este cel mai important lucru pentru mine.” Nu există răni sau cicatrici din cauza minciunii sau tratamentului brutal, nici neglijare sau cruzime, nici deshidratare, ci exact opusul: simpatie, empatie, îngrijire iubitoare, un zâmbet, discuții, o strângere de mână ... Ea a văzut deja foarte multe, povestește doamna Krcek - în centrele de îngrijire și spitale sau la persoanele care au venit de acolo. De fapt, ar fi fost destul de ușor, dacă s-ar fi acordat timpul și empatia corespunzătoare. Chiar și în timpul liber, ea sună în mod regulat să întrebe dacă totul este bine.

Doamna Krcek a venit la Tirol prin Tirolul de Sud și a dat peste agenția sa (ISL) mai mult sau mai puțin întâmplător, datorită unui sfat de la o cunoscută. Și este foarte mulțumită de aceasta, o agenție grozavă, spune ea. Din punct de vedere lingvistic, ea a avut un avantaj la început, povestește Bozica Krcek: „Am locuit în Germania pentru o vreme.”

Nu dorește să își schimbe locația într-un oraș mai mare, chiar dacă nu există multe opțiuni de divertisment și aproape niciun fel de varietate în Reith. „Nu sunt aici să merg la plimbare, să schiez sau să mă plimb prin oraș și să mă distrez”, își prezintă ea pe scurt atitudinea față de muncă. „Sunt aici pentru a avea grijă de o persoană cât mai bine și mai afectuos posibil, asta este sarcina mea.” Nici măcar plata modestă în domeniul serviciilor de îngrijire și asistență de 24 de ore din 24 nu o face să se abată de la principiile ei niciun centimetru: „Pentru mine nu este vorba despre bani, mă motivează dragostea pentru munca mea și respectul față de oamenii pe care îi îngrijesc.” Uneori, însă, ea se întreabă dacă îngrijitorii primesc suficientă mâncare în locurile unde prestează serviciile de îngrijire. Poate doar din nehibzuită. „Unii pur și simplu nu-și dau seama că

este, de asemenea, o muncă fizică grea să îngrijești oameni.”

„Oamenii de aici mă cunosc și mă acceptă.” Croații sunt identificați doar cu vacanțele și marea. „Dar eu nu provin de la mare, ci din interiorul țării.” În prezent ea nu se gândește deloc la pensionare sau la întoarcerea în patria ei. În primul rând, ea trebuie să aibă grijă de „bunica” ei atât timp cât aceasta are nevoie de sprijinul ei. „În al doilea rând, iubesc această profesie și nici măcar nu mă gândesc să mă opresc din muncă.” Dacă există probleme cu îngrijirea, doamna Krcek recomandă adresarea deschișă și fermă a acestora: „Prin comunicare se pot obține multe. Dar dacă o persoană care trebuie îngrijită nu vrea să mă accepte deloc, atunci cel mai bine este să plec.” Totuși, în cazul ei, nu s-a ajuns niciodată atât de departe.



„MILUJEM SVOJU PRÁCU“

Portrét samostatne zárobkovo činné opatrovatel'ky: Pani Bozica Krcek z Chorvátska pracuje v Tirolsku.

Mesto Koprivnica s 30 000 obyvateľmi, nachádzajúce sa asi 100 kilometrov severovýchodne od Záhrebu je podľa Google Maps od Reithu v blízkosti Seefeldu v Tirolsku vzdialené takmer 700 kilometrov, čo je niečo vyše sedem hodín autom bez prestávky. Cesta domov pani Krcek by viedla cez Innsbruck a „nemecký roh“ do Salzburgu, popri salzburško-hornorakúskych jazerách, potom smerom na juhovýchod cez Graz a Maribor do jej rodného mesta. Ale Bozica Krcek chodí vlakom, keď ide domov z Reithu. A ním cestuje takmer 12 hodín: cez Innsbruck, Villach, Lubľanu a Záhreb. Odchod z Reithu je o 7.21 hod., príchod do Koprivnice o 19.05 hod.

„Ale aj tak často nejazdím domov“, priznáva pani Krcek. Jej syn už vyrástol a stojí na vlastných nohách, rozpráva táto čoskoro 57-ročná žena, jej manžel je spokojný, že našla svoje poslanie v dosť vzdialenom Tirolsku. „Možno, že obidvaja prídu niekedy do Tirolska na lyžovačku a navštívia ma tu“, hovorí

so smiechom. Pani Krcek je samostatne zárobkovo činná opatrovatel'ka a pracuje v oblasti 24-hodinovej starostlivosti. V Reithe sa stará o staršiu ležiacu pani, ktorú láskavo volá „meine Omi“. V domácnosti býva aj syn a nevesta opatrovanej ženy. Pani Krcek si veľmi dobre rozumie aj s ďalšou dcérou svojej „chrátenkyne“, ktorá žije v inej spolkovej krajine a chodí pravidelne na návštevu so svojím mužom. „Potom varím pre všetkých chorvátske špeciality.“ Dnes sú však mäsové gulčky so zemiakovou kašou, jedlo, ktoré opatrovaná pani, ktorú musí kŕmiť, veľmi rada je a hlavne môže jesť.

Pani Krcek sa strieda s kolegyňou v mesačných intervaloch. Ale ani vo svojom voľnom čase často nejazdí domov, ale vždy si odskočí do svojej sprostredkovateľskej agentúry, keď je potrebná pomoc na iných miestach. Svoje povolanie miluje nadovšetko, tvrdí vyučená kuchárka, stalo sa jej poslaním. Začalo sa to starostlivosťou o jej vlastných, vtedy ťažko chorých rodičov a svokrovcov. „Prehlbovala som si svoje vedomosti v tejto oblasti a absolvovala mesačné komplexné ošetrovateľské vzdelávanie.“ Aj dnes ešte pravidelne navštevuje semináre a rozširujúce školenia, keď jej to čas dovoľuje. „Táto oblasť ma jednochu zaujíma a vždy je v nej niečo nové.“

Keď už jej znalosti doma neboli potrebné, začala pracovať v domove dôchodcov. Ale to, čo tu zažila, bolo nezlučiteľné s jej postojom k práci a k ľuďom. Prešla na 24-hodinovú starostlivosť. „Som zodpovedná výlučne za to, aby sa osoba, o ktorú sa starám, mala dobre. A to je pre mňa to najdôležitejšie.“ Žiadne rany alebo preležaniny alebo hrubé zaobchádzanie, žiadne dehydratácia, práve naopak: súcit, empatia, láskavá starostlivosť, smiech, rozhovory, stisky rúk ... Už videla toho veľa, hovorí pani Krcek – v opatrovateľských zariadeniach a v nemocniciach alebo u ľudí, ktorí odtiaľ prišli. Pritom je to vlastne celkom jednoduché, keby sme mali dostatok času a empatiu.

Dokonca aj vo svojom voľnom čase pravidelne telefonuje a informuje sa, či je všetko v poriadku.

Pani Krcek prišla do Tirolska cez Južné Tirolsko a vďaka tipu od svojej známej narazila viac-menej náhodne na svoju agentúru (ISL). A je s ňou veľmi spokojná. „Je to skvelá agentúra“, neskrýva spokojnosť. Z jazykového hľadiska mala na začiatku výhodu, hovorí Bozica Krcek: „Určitý čas som žila v Nemecku.“

Nechcela by meniť svoje miesto pôsobenia za väčšie mesto, aj keď v Reithe nie je veľa možností na zábavu a sotva je tu nejaké rozptýlenie. „Nie som tu, aby som chodila na prechádzky, lyžovala sa alebo sa túlala po meste a prežívala krásne chvíle“, vyjadruje svoj pracovný postoj. „Som tu, aby som sa starala o osobu tak dobre a láskyplne ako je to len možné, to je moja úloha.“ Dokonca aj skromná mzda za 24-hodinovú starostlivosť ju neprinúti k tomu, aby ustúpila od svojich princípov čo i len o centimeter: „Nejde mi o peniaze, som motivovaná láskou k mojej práci a rešpektom k ľuďom, o ktorých sa starám.“ Niekedy ju však udivuje, že opatrovatel'ky v miestach, kde opatrujú, sotva dostanú dostatok jedla. Možno je to len nevedomosti. „Niektorí si jednoducho neuvedomujú, že opatrovanie ľudí je aj fyzicky namáhavá práca.“

„Ludia tu ma poznajú a akceptujú.“ Ako Chorvátku si ma hneď spájajú s dovolenkou a morom. „Ale nie som z prímorskej oblasti, ale z vnútrozemia.“ Na to, či pôjde do dôchodku alebo na návrat domov momentálne vôbec nemyslí. Po prvé sa musí starať o svoju „Omi“ tak dlho, kým bude potrebovať pomoc. „Po druhé, milujem toto povolanie a vôbec nemyslím na to, že by som s ním skončila.“ Pani Krcek odporúča, že ak sa vyskytnú problémy pri opatrovaní, treba sa o nich otvorene a rozhodne porozprávať: „Komunikáciou môžete dosiahnuť veľa. Ale ak ma opatrovaná osoba vôbec nechce akceptovať, potom je najlepšie odísť.“ Ale v jej prípade to nikdy tak ďaleko nezašlo.

O asistentă personală povestește

Rozprávanie opatrovatel'ky

Haftpflichtversicherung: Sicher ist sicher!



Hin und wieder machen Menschen auch Fehler. Eine kleine Unachtsamkeit oder ein Irrtum – und schon ist es passiert. Kleine Ursachen mit manchmal gravierenden Folgen bis hin zu Schäden an Leib und Eigentum. Schäden, für die Sie als selbstständige Personenbetreuerin oder als selbstständiger Personenbetreuer unter Umständen persönlich haftbar gemacht werden können. Dabei kann die Schadenssumme bald einmal existenzbedrohende Dimensionen erreichen.

Für solche Eventualitäten gibt es die Möglichkeit einer Haftpflichtversicherung. Einige große österreichische Versicherungsinstitute bieten solche Versicherungen speziell für selbstständige Personenbetreuerinnen und Personenbetreuer an. Mit einer sehr geringen Jahresprämie können damit erhebliche Schadenssummen abgedeckt werden.

SCHADEN ABGEDECKT

Abgedeckt sind durch eine solche Haftpflichtversicherung Schadenersatzverpflichtungen, die der oder dem Versicherten aufgrund privatrechtlicher gesetzlicher Haftpflichtbestimmungen durch einen Personenschaden oder einen Sachschaden, der innerhalb der gewerblichen Befugnisse verursacht wurde, oder einen daraus resultierenden Vermögensschaden erwachsen.

WAS IST IM ALLGEMEINEN VERSICHERT?

Schadenersatzverpflichtungen aus Personenschäden: Tötung, Körperverletzung oder Gesundheitsschädigung. Schadenersatzverpflichtungen aus Sachschäden: Beschädigung oder Vernichtung von physischen Sachen, Verlust, Veränderung oder Nichtverfügbarkeit von Daten auf elektronischen Speichermedien.

Versichert sind auch die Kosten der Feststellung bzw. der Abwehr unbe-

rechtigter Schadenersatzansprüche – wenn etwa die selbstständige Personenbetreuerin oder der selbstständige Personenbetreuer zu Unrecht für einen Schaden verantwortlich gemacht wird.

Achtung: Schadenersatzverpflichtungen aus dem Verlust oder dem Abhandenkommen von Sachen bzw. Gegenständen sind nur dann versichert, wenn darüber eine besondere Vereinbarung getroffen wurde!

Achtung: Befugnisse nicht überschreiten!

Nicht versichert sind Ansprüche aus Schäden, die aus Tätigkeiten resultieren, die eine Überschreitung der gesetzlichen Befugnisse einer selbstständigen Personenbetreuerin oder eines selbstständigen Personenbetreuers darstellen. Halten Sie sich also gerade bei der Ausführung pflegerischer oder ärztlicher Tätigkeiten streng an die Ihnen von den medizinischen Fachkräften persönlich für die zu betreuende Person übertragenen Aufgaben.



ЗАСТРАХОВКА ЗА ПРОФЕСИОНАЛНА ОТГОВОРНОСТ: РАЗБИРА СЕ, ЧЕ Е СИГУРНА!

Понякога хората правят грешки. Малко невнимание или грешка – и вече се е случило. Дребни причини с понякога сериозни последствия – дори до увреждане на тялото и щети по имущество. Щети, за които може като самостоятелно лице, полагащо грижи, да бъдете държани лично отговорни при определени обстоятелства. При това сумата на щетите скоро ще достигне опасни за съществуването размери. За такива непредвидени обстоятелства има възможност за застраховка за професионална отговорност.

Някои големи австрийски застрахователни институти предлагат такава застраховка специално за самостоятелно заети лица, полагащи грижи. При много ниска годишна премия това може да покрие значителни щети.

ЩЕТИТЕ СА ПОКРИТИ

Такава застраховка за професионална отговорност покрива задължения за обезщетение, които са породени за застрахованото лице от частни законови норми за професионална отговорност поради телесна повреда или материални щети, причинени в рамките на правомощията по изпълнение на служебните задължения или породена от това имуществена щета.

КАКВО Е ЗАСТРАХОВАНО НАЙ-ОБЩО?

Задължения за обезщетение поради персонални увреждания: смърт, нараняване или увреждане на здравето. Задължения за компенсиране на имуществени щети: повреда или унищожаване на физическа собственост, загуба, промяна или липса на данни на електронни носители. Застраховката покрива и разходите за установяване, респ. защита на неоправдани искове за обезщетение – например ако самостоятелно заетото лице, полагащо грижи, неправилно бъде поставено под отговорност за щета.

Внимание: задълженията за компенсация за щети от загуба или изчезване на вещи или предмети са застраховани само ако е сключено специално споразумение!

Внимание: не превишавайте правомощията!

Застраховката не покрива искове по щети, произтичащи от дейности, кои-

то надхвърлят законовите правомощия на самостоятелно заетото лице, полагащо грижи. По-специално: при извършване на дейности по полагане на грижи или медицински дейности стриктно се придържайте към задачите, които са ви възложени лично от здравните специалисти за лицето, за което се грижите.



ASIGURARE DE RĂSPUNDERE CIVILĂ: PAZA BUNĂ TRECE PRIMEJDIA REA!

Din când în când, oamenii mai fac și greșeli. O clipă de neatenție sau o eroare - și s-a întâmplat. Cauze mici, cu consecințe grave uneori, până la prejudicii la adresa vieții și a proprietății. Daune, pentru care puteți fi tras personal la răspundere în anumite circumstanțe în calitate de asistent personal care desfășoară activități independente. În aceste cazuri, valoarea prejudiciilor poate ajunge la dimensiuni care amenință existența.

Pentru astfel de contingente există posibilitatea unei asigurări de răspundere civilă. Câteva mari instituții de asigurări din Austria oferă astfel de asigurări în mod special pentru asistenții personali care desfășoară activități independente. Cu o primă anuală foarte scăzută, pot fi acoperite astfel sume considerabile de daune.

DAUNE ACOPERITE

Printr-o astfel de asigurare de răspundere civilă sunt acoperite obligațiile de despăgubire care revin persoanei asigurate în baza prevederilor legale de drept privat privitoare la răspunderea civilă, în urma unei daune provocate persoanelor sau unui prejudiciu material care a fost cauzat în timpul exercitării atribuțiilor profesionale sau unei pierderi financiare rezultate din acestea.

CE ESTE ASIGURAT ÎN GENERAL?

Obligații de despăgubire ca urmare a daunelor provocate persoanelor: uciderea, vătămarea corporală sau deteriorarea sănătății. Obligații de despăgubire ca urmare a prejudiciilor materiale: deteriorarea sau distrugerea proprietății fizice, pierderea, modificarea sau indisponibilitatea datelor pe suporturi electronice de stocare.

Asigurarea acoperă, de asemenea,



costurile de stabilire sau apărare a cererilor de despăgubire nejustificate - în cazul în care, spre exemplu, asistentul personal care desfășoară activități independente este tras la răspundere pentru un prejudiciu pe nedrept.

Atenție: Obligațiile de despăgubire care rezultă din pierderea sau rătăcirea obiectelor sunt asigurate numai dacă a fost încheiat un acord special în această privință!

Atenție: Nu vă depășiți atribuțiile!

Asigurarea nu acoperă pretențiile care apar în urma daunelor rezultate din activități care reprezintă o depășire a atribuțiilor legale ale unui asistent personal care desfășoară activități independente. Deci, mai ales în cazul desfășurării activităților medicale sau de asistență medicală, respectați cu strictețe sarcinile care vi se atribuie personal de către profesioniștii din domeniul medical pentru persoana care trebuie îngrijită.



POISTENIE ZODPOVEDNOSTI: ISTOTA JE ISTOTA!

Z času na čas ľudia urobia aj chybu. Trochu neopatrnosti alebo omyl - a stane sa. Malé príčiny niekedy s vážnymi následkami až po poškodenie zdravia a majetku. Škody, za ktoré ako nezávislá opatrovatelka či nezávislý opatrovatel môžete byť za určitých okolností osobne zodpovední. Výška škody môže niekedy dosiahnuť rozmery ohrozujúce existenciu. Pre takéto nepredvídané udalosti existuje možnosť poistenia zodpovednosti. Niektoré veľké rakúske poisťovne ponúkajú takéto poistenie špeciálne pre

samostatne zárobkovo činné opatrovatelky a opatrovateľov. Pri veľmi nízkom ročnom poistnom pritom môže pokrývať značné škody.

KRYTIE ŠKODY

Takéto poistenie zodpovednosti pokrýva povinnosť odškodnenia, ktorá vzniká poistencovi na základe zákonných ustanovení o zákonnej zodpovednosti, a ktoré vyplývajú z poškodenia zdravia alebo vecných škôd spôsobených v rámci vykonávania živnosti, alebo z toho vyplývajúcej majetkovej ujmy.

ČO JE VO VŠEOBECNOSTI POISTENÉ?

Povinnosti náhrady škody za poškodenie osôb: usmrtenie/zabitie, zranenie alebo poškodenie zdravia. Povinnosti náhrady škody za poškodenie majetku: poškodenie alebo zničenie fyzického majetku, strata, zmena alebo nedostupnosť údajov na elektronických pamäťových médiách. Poistenie tiež pokrýva náklady na zistenie alebo obhajobu neoprávnených nárokov na náhradu škody - ak je napríklad nezávislá opatrovatelka alebo nezávislý opatrovatel neoprávnene považovaný za osobu zodpovednú za škodu.

Upozornenie: Povinnosti náhrady škody zo straty alebo zmiznutia vecí alebo predmetov sú poistené len vtedy, ak bola uzatvorená osobitná dohoda!

Pozor: Neprekračujte právomoci!

Poistenie nepokrýva nároky vyplývajúce zo škôd, ktoré vznikli na základe činností presahujúcich zákonné právomoci nezávislej opatrovatelky alebo nezávislého opatrovateľa. Najmä pri výkone ošetrovateľských alebo lekárskeho činností pre opatrovanú osobu preto prísne dodržiavajte úlohy, ktorými vás osobne poverili zdravotnícki pracovníci.

Verhalten im Notfall

Ein Sturz, eine plötzliche Verschlechterung des Gesundheitszustands, ein Zusammenbruch – jetzt ist rasches Handeln nötig!



Im Falle einer dramatischen Verschlechterung des Gesundheitszustandes, eines Zusammenbruchs oder eines Unfalls:

Sind Sie mit dem oder der Betreuten allein: Verständigen Sie nach einem kurzen Notfallcheck umgehend den Notruf 144. Ergreifen Sie dann sofort die grundlegenden Erste-Hilfe-Maßnahmen bis zum Eintreffen der Rettung. Dann die Angehörigen informieren.

Ist eine weitere Person oder sind weitere Personen anwesend: Rufen Sie diese um Hilfe, eine Person beginnt sofort mit den grundlegenden Erste-Hilfe-Maßnahmen, die andere verständigt die Rettung.

Die wichtigsten Tipps für Erste-Hilfe-Maßnahmen finden Sie auf: www.rotekreuz.at/site/erste-hilfe

Die Notrufnummer zur Verständigung der Rettung ist in Österreich: 144

Wenn Sie über die Rettungsnotrufnummer 144 die Rettungsleitstelle erreichen, geben Sie folgende Informationen bekannt:

- » Wo ist der Notfall? (Adresse, Etage, Türnummer, Klingel ...)
- » Was ist geschehen? (Zustand des Patienten der Patientin: Bewusstlosigkeit, Atemstillstand, Brustschmerzen, Unfall, Wunde ...)
- » Wer ruft an? (Name und Telefonnummer für eventuellen Rückruf)

Bei einer Krankheit

Im Falle einer Erkrankung bzw. einer Verschlechterung des Zustandes der zu betreuenden Person ist eine Ärztin bzw. ein Arzt (am besten Hausarzt/Hausärztin) zu verständigen. Ebenso sind die Angehörigen zu informieren.

Todesfall

Stirbt die zu betreuende Person zu Hau-

se, ist jedenfalls Totenbeschauerin bzw. Totenbeschauer (meist Gemeindeärztin bzw. Gemeindefacharzt) zu holen, um den Tod festzustellen. Die Angehörigen sind unverzüglich zu informieren.

Tip: Halten Sie immer einen schriftlichen Notfallplan griffbereit, auf dem die notwendigen Schritte klar und in der richtigen Reihenfolge beschrieben sind und die wichtigsten Telefonnummern (Rettung, Arzt/Ärztin, Angehörige) verzeichnet sind. Ergänzen Sie diesen Notfallplan auch durch Ansprechstellen und Informationen, die über einen medizinischen Notfall hinausgehen: Polizei, Feuerwehr, Elektrizitäts-, Gas- und Wasserversorger, Apothekendienst etc.

Ihre Vermittlungsagentur wird Sie gegebenenfalls mit einem standardisierten Notfallplan unterstützen.



ПОВЕДЕНИЕ ПРИ СПЕШНИ СИТУАЦИИ

Удар, внезапно влошаване на здравето, колапс – сега е необходимо действие!

В случай на драматично влошаване на здравословното състояние, колапс или злополука:

Ако сте сами с лицето, за което се грижите: след кратка проверка на ситуацията незабавно се обадете на спешен номер 144. След това веднага вземете основните мерки за първа помощ, докато пристигне спасителната служба. После информирайте роднините.

Ако има друго лице или лица: един човек трябва незабавно да започне с основните мерки за първа помощ,

а другият да уведоми спасителните служби.

Най-важните съвети за мерките за първа помощ могат да бъдат намерени на: www.rotekreuz.at/site/erste-hilfe

Номерът за спешни случаи за уведомяване на спасителните служби в Австрия е 144

Ако достигнете до центъра за спешна помощ чрез номера за спешни случаи 144, дайте следната информация:

- » Къде се е случило събитието (адрес, етаж, номер на ап., звънец ...)
- » Какво се е случило (състояние на пациента: безсъзнание, спиране на дишането, болка в гърдите, инцидент, рана ...)
- » Кой се обажда (име и телефонен номер за евентуално обратно повикване)

В случай на заболяване

В случай на заболяване или влошаване на състоянието на лицето, за което се грижите, трябва да бъде уведомен лекар (за предпочитане семеен лекар). Роднините също трябва да бъдат информирани.

Смъртен случай

Ако лицето, за което се грижите, почине у дома, във всички случаи се вика лице, което да потвърди смъртта (обикновено общинския лекар). Роднините трябва да се информират незабавно.

Съвет: Винаги имайте писмен план за извънредни ситуации под ръка, в който необходимите стъпки са посочени ясно и в правилния ред, както и най-важните телефонни номера (спасителни служби, лекар, родни-

ни). Допълвайте този план за спешни случаи с точки за контакт и информация извън рамките на спешната медицинска помощ: полиция, пожарна, доставчици на електроенергия, газ и вода, аптечни услуги и др.

Ако е необходимо, вашата агенция за набиране на персонал ще ви съдейства при изготвянето на стандартизиран план за извънредни ситуации.



CE ESTE DE FĂCUT ÎN CAZURI DE URGENȚĂ

O cădere, o deteriorare bruscă a stării de sănătate, un colaps - în aceste cazuri este nevoie de acțiune rapidă!

În cazul unei deteriorări dramatice a stării de sănătate, al colapsului sau al unui accident:

Dacă sunteți singur cu persoana îngrijită: După o scurtă verificare a cazului de urgență, apelați имедиат numărul de urgență 144. Apoi, luați имедиат măsurile de prim ajutor de bază până când sosește salvarea. Apoi informați membrii familiei.

Dacă o altă persoană sau alte persoane sunt prezente: Chemați-i în ajutor, o persoană începe имедиат măsurile de prim ajutor de bază, cealaltă anunță salvarea.

Cele mai importante sfaturi despre măsurile de prim ajutor pot fi găsite la адреса: www.rotekreuz.at/site/erste-hilfe

Numărul de urgență pentru anunțarea salvării în Austria este: 144

Dacă sunând la numărul de urgență de salvare 144 ajungeti la Centrul de coordonare a salvării, faceți cunoscute următoarele informații:

- » Unde este urgența? (адреса, етаж, numărul уşii, soneria ...)
- » Ce s-a întâмplat? (starea pacientului: inconştiență, stop respirator, dureri toracice, accident, rănire ...)
- » Cine sună? (numele și numărul de telefon pentru а fi eventual sunat înapoi)

În caz de boală

În caz de boală sau de agravare а stării persoanei care trebuie îngrijită, trebuie să fie informat un medic (de preferat medicul de familie). Membrii familiei vor fi, de asemenea, informați.

În caz de deces

În cazul în care persoana îngrijită а decedat la domiciliu, va fi contactat organul de constatare а decesului (în cele mai multe cazuri această persoană este medicul comunității) pentru а constata decesul. Membrii familiei trebuie să fie informați имедиат.

Sfat: Păstrați întотdeauna la îndemână un plan scris pentru cazuri de urgență, în care să fie descriși pașii necesari în mod clar și în ordinea corectă și care să conțină cele mai importante numere de telefon (salvare, medic, membrii familiei). Completați, de asemenea, acest plan de urgență cu puncte de contact și informații pentru cazuri care depășesc о urgență medicală: poliția, pompierii, furnizorii de energie electrică, gaz și apă, servicii de farmacie etc.

Агенția dumneavoastră de intermediere vă va sprijini cu un plan standardizat pentru cazuri de urgență, dacă este necesar.



SPÔSOB KONANIA V NÚDZOVOM PRÍPADE

Pád, náhle zhoršenie zdravotného stavu, kolaps – vtedy je potrebné rýchlo konať!

V prípade dramatického zhoršenia zdravotného stavu, kolapsu alebo nehody:

S opatrovanou osobou ste sami: Po krátkej núdzovej kontrole okamžite zavolajte na tiesňovú linku 144. Potom okamžite vykonajte základné opatrenia prvej pomoci až do príchodu záchranárov. Následne informujte príbuzných. Ak je prítomná iná osoba alebo iní ľudia: Zavolajte о pomoc, jedna osoba okamžite začne so základnými opatreniami prvej pomoci, druhá prívola záchranárov.

Najdôležitejšie tipy pre opatrenia prvej pomoci nájdete na: www.rotekreuz.at/site/erste-hilfe

Číslo tiesňovej linky pre privolanie záchranárov je v Rakúsku: 144

Ak sa na číslo 144 dovoláte záchrannej službe, poskytnite nasledovné informácie:

- » Kde je núdzový prípad? (адреса, poschodie, číslo dverí, звончек ...)
- » Čо sa stalo? (stav pacienta/pacientky: bezvedomie, zastavenie dýchania, bolesť на hrudníku, nehoda, zranenie ...)
- » Kto volá? (meno а telefonné číslo pre prípadné spätné volanie)

V prípade choroby

V prípade choroby alebo zhoršenia stavu opatrovanej osoby by mal byť informovaný lekár (najlepšie rodinný lekár). Rovnako je potrebné informovať aj rodinných príslušníkov.

Smrť

Ak zomrie opatrovaná osoba doma, tak je v každom prípade nevyhnutné zavolať obhliadajúceho lekára/ku (väčšinou všeobecný/á lekár/ka), ktorý/á môže konštatovať smrť. Je nevyhnutné okamžite informovať príbuzných.

Tip: Vždy majte po ruke písomný núdzový plán, v ktorom sú jasne а v správnom poradí opísané potrebné kroky а uvedené najdôležitejšie telefonné čísla (záchranári, lekár/ka, príbuzní). Doplňte aj v tomto núdzovom pláne kontaktné miesta а informácie, ktoré presahujú lekársку pohotovosť: polícia, hasiči, dodávateľa elektriny, plynu а vody, služby lekární atď.

Vaša sprostredkovateľská agentúra vám v prípade potreby pomôže so štandardizovaným núdzovým plánom.





Bekennnis zur Qualität



Jetzt ist das neue Gütesiegel für Vermittlungsagenturen ÖQZ 24 da. Es ist freiwillig. Doch das ist kein Nachteil. Ganz im Gegenteil: Dass dieses Gütesiegel auf Freiwilligkeit beruht, macht es nur noch aussagekräftiger. Denn es dokumentiert die Selbstverpflichtung, die sich qualitätsbewusst und fair arbeitende österreichische Vermittlungsagenturen bei ihrer Tätigkeit auferlegen. Für Sie als Kundinnen und Kunden bzw. Partnerinnen und Partner der Vermittlungsagenturen eröffnet das eine neue Dimension der Orientierung. Das Gütesiegel zeigt Ihnen, dass sich eine Agentur über die gesetzlichen Anforderungen hinaus zu Qualität und Fairness bekennt und bereit ist, dieses Bekenntnis in einem aufwendigen Zertifizierungsverfahren unter Beweis zu stellen. Das neue Gütesiegel bedeutet daher auch: Sie haben die Wahl. Dieses Gütesiegel ist ein weiterer Schritt – es sind ihm schon viele vorausgegangen –, um Qualität und Fairness im Sinne aller Beteiligten noch tiefer in der gesamten Wertschöpfungskette der 24-Stunden-Betreuung zu verankern. Mit dem Ziel, dass auch in Zukunft leistbare Betreuung durch selbstständige Personenbetreuerinnen und Personenbetreuer zu Hause in den eigenen vier Wänden als unverzichtbare Säule des Pflegesystems und zum Nutzen aller Beteiligten garantiert werden kann.



АНГАЖИМЕНТ ЗА КАЧЕСТВО

Сега е налице новият сертификат за качество за агенциите за подбор на персонал ÖQZ 24. Той е доброволен. Но това не е недостатък. Точно обратното: този сертификат се основава на доброволното участие и това го прави по-смислен. Така се документира самоотговорността, която австрийските агенции за набиране на персонал, ориентирани към качеството и работещи честно, налагат при своите дейности. За вас като клиен-

ти, респ. партньори на агенциите за набиране на персонал, това отваря ново измерение при ориентацията. Сертификатът за качество ви показва, че една агенция се е ангажирала с качеството и справедливостта отвъд законовите изисквания и е готова да демонстрира този ангажимент в сложен процес на сертифициране. Новият сертификат за качеството също така означава, че имате избор. Този сертификат за качество е още една стъпка (преди нея имаше много други) към укрепването на представите за качество и справедливост в съзнанието на всички участници в процеса на 24-часовото полагане на грижи. Целта е и в бъдеще да може да се гарантират грижите от самостоятелно заети лица у дома, сред собствените четири стени, като неотменим стълб на системата за грижи и в полза на всички участници.



АНГАЖАМЕНТЪТ ФАТЪ ДЕ КАЛИТАТЕ

Acum, noul sigiliu al calității pentru agențiile de intermediere, ÖQZ 24, este aici. Acesta este voluntar. Dar acest lucru nu reprezintă un dezavantaj. Dimpotrivă, faptul că acest sigiliu al calității are caracter voluntar, îl face doar mai semnificativ. Pentru că documentează angajamentul de care agențiile de intermediere austriece, pentru care contează calitatea și care lucrează echitabil, dau dovadă în activitatea lor. Pentru dumneavoastră în calitate de clienți și parteneri ai agențiilor de intermediere, acesta deschide o nouă dimensiune de orientare. Sigiliul calității vă arată faptul că o agenție este dedicată și pregătită să ofere calitate și corectitudine mai mult decât cerințele legale și este pregătită să demonstreze acest angajament într-o procedură de certificare elaborată. Prin urmare, noul sigiliu al calității înseamnă că aveți posibilitatea de a alege. Acest sigiliu al calității este un pas în plus - mulți alți pași au fost făcuți deja înaintea

acestuia - pentru a ancora calitatea și corectitudinea și mai profund în întregul lanț valoric al serviciilor de îngrijire și asistență de 24 de ore din 24, în interesul tuturor celor implicați. Cu scopul ca îngrijirea la prețuri accesibile de către asistenți personali care desfășoară activități independente acasă, între proprii patru pereți, să poată fi garantată și în viitor drept pilon indispensabil al sistemului de îngrijire și în beneficiul tuturor celor implicați.



ZÁVÄZOK KU KVALITE

Už je tu nová pečať kvality ÖQZ 24 pre sprostredkovateľské agentúry. Je na dobrovoľnej báze. Ale to nie je nevýhoda. Práve naopak: To, že táto pečať kvality je založená na dobrovoľnosti, ju robí len zmysluplnejšou. Pretože dokumentuje samotný záväzok, že férové rakúske sprostredkovateľské agentúry sú si vedomé dodržiavania kvality pri svojej činnosti. Pre vás ako klientov a partnerov sprostredkovateľských agentúr to otvára nový rozmer orientácie. Pečať kvality poukazuje na to, že agentúra sa zaväzuje ku kvalite a férovosti nad rámec zákonných požiadaviek na kvalitu a je pripravená preukázať tento záväzok v komplexnom certifikačnom procese. Nová pečať kvality teda znamená aj to, že máte na výber. Táto pečať kvality je ďalším krokom – mnohé z nich už predchádzali – k zvýšeniu kvality a férovosti v záujme všetkých zúčastnených v reťazci vytvárania hodnôt v rámci 24-hodinovej starostlivosti. S cieľom zabezpečiť cenovo dostupné opatrovanie nezávislými opatrovateľkami a opatrovateľmi doma, medzi vlastnými stenami, ako nevyhnutný pilier systému starostlivosti a v prospech všetkých zúčastnených.

Ihr Andreas Herz

Fachverbandsobmann
Андреас Херц, магистър на науките
Președintele asociației
Predseda odborného združenia

let's cook

THUNFISCHSALAT

САЛАТА ОТ РИБА ТОН / SALATĂ CU TON / TUNIAKOVÝ ŠALÁT



Zutaten für 4 Portionen

- » 1 Dose Thunfisch
- » 4 Tomate(n)
- » 4 große Gewürzgurke(n)
- » 150 g Käse (Gouda)
- » 4 EL Mayonnaise
- » ½ Dose Erbsen

Zubereitung

Tomaten ohne Strunk in mittelgroße Würfel schneiden. Gewürzgurken und Gouda in kleine Würfel schneiden. Den Thunfisch zerpfücken. Je nach Geschmack auch eine ½ Dose Erbsen hinzufügen. Mit der Salatmayonnaise vermengen.

Auf getoastetem Weißbrot/ Toastbrot oder mit frischem oder getoastetem Baguette anrichten.

Tipp:

Man kann den Salat auch ohne Käse bzw. nur mit Gurken und/oder Tomaten und Thunfisch und Mayonnaise machen.



Съставки за 4 порции

- » 1 консерва с риба тон
- » 4 домати
- » 4 големи кисели краставички
- » 150 г сирене (гауда)
- » 4 с.л. майонеза
- » ½ консерва грах

Приготвяне

Нарежете домати без стеблото на средноголеми кубчета. Нарежете краставичките и сиренето на малки кубчета. Раздробете рибата тон. На вкус добавете ½ кутия грах. Размесете с майонеза за салата.

Намажете на препечен бял хляб/хляб за тостер или на прясна или препечена франзела.

Съвет:

Салатата може да се направи и без сирене или само с краставички и/или домати, риба тон и майонеза



Ingrediente pentru 4 porții

- » 1 conservă de ton
- » 4 roșii
- » 4 castraveți mari
- » 150 g brânză (Gouda)
- » 4 linguri de maioneză
- » ½ de conservă de mazăre

Mod de preparare

Tăiați roșiile fără tulpină în cuburi de dimensiuni medii. Tăiați castraveții și Gouda în cuburi mici. Faceți tonul bucăți. După gust, adăugați și o ½ de conservă de mazăre. Amestecați cu maioneza pentru salată.

Serviți cu pâine albă prăjită/ pâine prăjită sau baghetă proaspătă sau prăjită.

Sfat:

Puteți să faceți salata și fără brânză, respectiv doar cu castraveți și/sau roșii, ton și maioneză.



Dávka na 4 porcie

- » 1 plechovka tuniaka
- » 4 rajčiny
- » 4 veľké uhorky
- » 150 g syru (Gouda)
- » 4 lyžice majonézy
- » 1/2 plechovky hrachu

Príprava

Paradajky bez stonky v strednej veľkosti nakrájame na kocky. Uhorky a goudu tiež nakrájame na malé kocky. Tuniaka rozoberieme na kúsky. Podľa chuti pridáme aj ½ plechovky hrachu. Zmiešame so šalátovou majonézou.

Servírujeme na opekanom bielom chlebe/hrianke alebo čerstvej resp. opečenej bagete

Tip:

Šalát môžete pripraviť aj bez syra alebo len s uhorkami a/alebo paradajkami a s tuniakom a majonézou.

Gutes Gelingen!

Успех в приготвянето! / Mult succes! / Veľa úspechov pri pečení!

Kontakt

Контакти / Contact



BURGENLAND

Robert-Graf-Platz 1
7000 Eisenstadt
T 05/90907-3120
F 05/90907-3115
E alexander.krail@wkbgl.at
<http://wko.at/bgld>



KÄRNTEN

Europaplatz 1
9021 Klagenfurt am Wörthersee
T 05 90 90 4 160
F 05 90 904 164
E innungsgruppe7@wkk.or.at
<http://wko.at/ktn/personenbetreuung>



NIEDERÖSTERREICH

Wirtschaftskammer-Platz 1
3100 St Pölten
T +43 2742 851-19190
F +43 2742 851-19199
E dienstleister.gesundheit@wknoe.at
www.wko.at/noe/personenberatung-personenbetreuung



OBERÖSTERREICH

Hessenplatz 3
4020 Linz
T 05/90909-4145
F 05/90909-4149
E pb@wkooe.at
wko.at/ooe/personenberatung_betreuung



SALZBURG

Julius-Raab-Platz 1
5027 Salzburg
T 0662 8888 279
F 0662 8888 679279
E jhager@wks.at
wko.at/sbg/lsbundpb



STEIERMARK

Körblergasse 111-113
8010 Graz
T 0316/601-530
F 0316/601-424
E dienstleister@wkstmk.at
www.betreuung-stmk.at



TIROL

Wilhelm-Greil-Straße 7
6020 Innsbruck
T 05 90 90 5-1284
F 05 90 90 5-51284
E personenbetreuung@wktirol.at
www.personenberatung-personenbetreuung.at



VORARLBERG

Wichnergasse 9
6800 Feldkirch
T 05522/305-279
F 05522/305-143
E Beratung@wkv.at
wko.at/branchen/vbg/gewerbe-handwerk/personenberatung-betreuung/start.html



WIEN

Straße der Wiener Wirtschaft 1
1020 Wien
T +43 1 514 50 2302
F 01 514 50 92302
E personenberatung@wkw.at
www.wko.at/wien/personenberatung



IMPRESSUM

Herausgeber und Medieninhaber:
Wirtschaftskammer Österreich
Fachverband Personenberatung
und Personenbetreuung
Wiedner Hauptstraße 63, 1045 Wien
Text: Dr. Wolfgang Wildner
Design: DI (FH) Irene Fauland,
kreativnetzwerk.at
Übersetzung: Institut für
Internationale Übersetzungen
Druck: Druckhaus Thalerhof GesmbH
Fotos: Adobe Stock



www.daheimbetreut.at